

Magazyn
BEZPŁATNY!

NR 183 Kwiecień 2025

mir

magazyn
informacyjno-
rozrywkowy

www.mir.info.pl

ISSN2009-3802

TRASA EUROPEJSKA 2025

KWIAT JABŁONI

15.06.25

| DUBLIN |

The Academy

© KWIATJABLONI.PL ZENITH

BILETY DOSTĘPNE NA KONCERTY.PL

PRZEPIĘKNE!

W KINACH OD 11 KWIEŚNIA

PROWADZISZ W IRLANDII
DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ?

BIURO KSIĘGOWE D&M SERVICES
ŚWIADZY NASTĘPUJĄCE USŁUGI DLA FIRM:

- rejestracja działalności gospodarczej
- rejestracja rozliczenie podwykonawców w systemie BCT
- rozliczenie rozliczenia podatkowe
- rozliczenia VAT
- payroll i staż płac
- biżnes plany i analizy finansowe
- walidacja i Tax Clearance
- rejestracja podatkowa w CRO

D&M SERVICES

Biuro w Dublinie: Unit 26, Park West Enterprise Centre, Parnock Road, Dublin 12, D12 X238. telefon: 018 32 08 25 email: service@dmgroup.com

Biuro w Cork: 4th Fl, 55-56, Cork Street, Cork. t22 81022 telefon: 021 42 65 798 email: Email@dmgroup.com

Wielkanoc. Smutek i radość, post i biesiadowanie

str. 12

085 PRAWNIK 085 7729645
01 4910010

Monika El Amki, Piotr Kuderski,
Małgorzata Kurnyta, Patrycja Palczak
www.prawnik.ie

- WYPADKI W PRACY, DROGOWE ORAZ W MIEJSCACH PUBLICZNYCH
- PRAWO PRACY • NIERUCHOMOŚCI, PRZENIESIENIE WŁASNOŚCI

MAGUIRE McCLAFFERTY SOLICITORS

Zgodnie z prawem nie można w sprawach spornych ustalać wynagrodzenia jako ułamka lub odsetka uzyskanej kwoty. Klient nie ponosi żadnych kosztów do czasu zakończenia sprawy. Płacimy za raporty medyczne.

224, The Capel Building, Mary's Abbey
Dublin 7, Ireland

WE'RE HIRING
JOIN OUR TEAM!

SALES ASSISTANT
DELI ASSISTANT

APPLY NOW! Send your CV
to jobapplication@polonez.ie

POLONEZ

Happy
Easter

SPECIAL PROMO

AVAILABLE IN 45 STORES ACROSS THE COUNTRY

DO NOT MISS IT
SHOP NOW

Easter offers available between
March 27th - April 23rd

Some products may not be available in all stores.
*T&C apply.
While stocks last.

SCAN HERE
for the nearest
Polonez shop

Follow us on
@polonez.ireland

FREE

+

**WHEN YOU BUY
2, 3, 4 or 5***

KRÓTKO

- Wiadomości z Irlandii 6,8,11,13,16,17

PRZEWROTKĄ

- Babka z jajami 7

PRZYBORNIK

- Planujesz remont w najbliższym czasie? Oto parę rad, na co zwrócić uwagę 8
- Procedury po śmierci bliskiej osoby w Irlandii – przewodnik dla rodzin 19

MODA, ŻYCIE, STYL, URODA

- Ciesz się intymnością: jak poradzić sobie z bólem podczas seksu 10

WIELKANOC

- Smutek i radość, post i biesiadowanie... 12

BOGDAN FERĘC – POLSKA.IE

- Od lat mogą liczyć na mój szacunek 13

KULTURA

- Wojciech Jerzy Has: mistrz kina pełnego głębi i subtelności. W 100. rocznicę urodzin reżysera – refleksje 15

SHAMEK W DUBLINIE

- Kobieta w męskim świecie! 17

W OBIE STRONY

- Wybory na odległość: czy emigranci powinni decydować o Polsce? 18

ROZRYWKA

- Czytelnia 20
- Kino 20
- Krzyżówka 21
- Horoskop 21
- Uśmiechnij się 21

WYBRAN W KONICZYNI

- Święty Jerzy i irlandzka pamięć – między tradycją, polityką i historią 23

BĄDŹ NA BIEŻĄCO!

Dołącz do nas na **FACEBOOKU!**

facebook.com/magazyn.mir

Wydawca:
Mir Press Limited
Unit 26, Park West Enterprise Centre,
Nangor Road, Dublin 12, D12 N2X6
Redakcja:
e-mail: magazyn.mir@gmail.com
www.mir.info.pl

Redaktor naczelny:
Marta Luksander

Reklama:
magazyn.mir@gmail.com

Zespół redakcyjny:
Tomasz Wybranowski
Maciej Weber
Piotr Czerwiński
Marta Wilczewska
Piotr Słotwiński
Przemysław Zbieroń
Bogdan Feręc

Korekta: Monika Szeszko
Studio graficzne, DTP:
Tomasz Kuc
t.kuc@gazeta.pl

MIR Press LTD nie ponosi odpowiedzialności za treść ogłoszeń, reklam i informacji. Redakcja nie zwraca materiałów nie zamówionych i zastrzega sobie prawo do skracania i redagowania tekstów. Nadesłane materiały przechodzą na własność redakcji, co jednocześnie oznacza przeniesienie na redakcję „Mir Press LTD” praw autorskich z prawem do publikacji w każdym obszarze. Przedruk materiałów publikowanych w magazynie „Mir Press LTD” możliwy tylko za zgodą redakcji.

**Ministerstwo
Spraw Zagranicznych**

IRLANDZKI WIECZÓR KABARETOWY

2025

ANI MRU-MRU | KABARET MORALNEGO NIEPOKOJU | ZDOLNI I SKROMNI

13/11/25 **DUBLIN**

The Helix - Start 20.00

ZENITH
MUSIC **koncerty.ie**

bilety na: www.koncerty.ie

The Mount, Unit 1, Portgloriam, Kilcock, Co. Kildare, W23 PT44

**CAŁA
NACZEPA**

13,6 m | 24 tony | 100 m³

od € 1800

**PÓŁ
NACZEPEY**

6,8 m | 12 ton | 50 m³

od € 1200

**PALETA
EURO**

120x80x180 cm | do 500 kg

Co. Dublin - € 170
poza Co. Dublin - € 225

**PALETA
PRZEMYSŁOWA**

120x100x180 cm | do 700 kg

Co. Dublin - € 210
poza Co. Dublin - € 270

TRANSPORT IRLANDIA - POLSKA

PRZEPROWADZKI PALETOWE

Po więcej informacji zadzwoń

0857844966

www.thundertransport.pl

15-lecie Polskiej Szkoły SEN w Dublinie

Uczniowie klasy 7a, 8 oraz II LO Polskiej Szkoły SEN uczcili 15-lecie jej istnienia w wyjątkowy sposób – tworząc przepiękne grafiki, które są dowodem na to, jak ważne miejsce w ich sercach zajmuje Polska. Te prace to nie tylko życzenia płynące prosto z ser-

ca, ale także zbiór wspomnień, które można dostrzec w każdym najmniejszym detalu. Wzruszające slogany zawarte w grafikach doskonale oddają zaangażowanie uczniów i ich przywiązanie do czasu spędzonego w szkole. M.M.

Bezpłatna edukacja po polsku

Polskie Szkoły Internetowe Libratus oferują naukę dla dzieci w wieku 6-14 lat mieszkających poza granicami Polski.

Nauka przebiega w tak zwanym trybie edukacji domowej, w którym rodzic pełni rolę nauczyciela dla swojego dziecka. Dziecko zostaje zapisane do jednej ze szkół partnerskich, uczy się z wykorzystaniem naszej autorskiej Internetowej Platformy Edukacyjnej, a na koniec roku zdaje egzaminy klasyfikacyjne z każdego przedmiotu w danej klasie. Po otrzymaniu pozytywnego wyniku z egzaminów uczeń otrzymuje państwowe świadectwo szkolne, dokładnie takie samo, jakie otrzymują dzieci uczące się w Polsce.

Edukacja po polsku to stały kontakt z językiem ojczystym oraz zapewnienie wykształcenia zgodnego z polską podstawą programową.

Ile kosztuje nauka w Libratusie?

Nauka w Libratusie jest w pełni bezpłatna dla uczniów szkoły podstawowej. Zapis do zerówki to koszt 999 zł rocznie. W ramach naszego projektu uczniowie otrzymują legitymację szkolną, dostęp do platformy edukacyjnej oraz stały kontakt z nauczycielami poprzez lekcje on-line, czyli tzw. webinaria podsumowujące tygodnie nauki.

Dodatkowo dzieci mają możliwość udziału w licznych nagradzanych konkursach. www.libratus.edu.pl

Ciało do celów naukowych

Studenci medycyny, aby nie uczyć się na żywym organizmie, mają w kraju możliwość przeprowadzania operacji i zabiegów na ciałach, które są przekazywane do celów naukowych przez żyjące osoby. Do badań anatomicznych i w celach naukowych w Irlandii każdego roku przekazuje się nieco ponad 100 ciał, więc osoby, które się na to zdecydowały, rezygnują z tradycyjnych form pochówku. Tęgo typu praktyki znane są medycynie na całym świecie od ponad 400 lat, jednak w historii zdarzało się, że na ołtarzu nauki składano zmarłych więźniów, w tym osoby po wykonanej na nich karze śmierci. Ciała przekazywane obecnie do celów naukowych służą przede wszystkim adeptom sztuki chirurgicznej, a podczas zajęć studenci i młodzi lekarze nabierają

doświadczenia w obchodzeniu się z pacjentem podczas operacji. Ciała przekazane nauce pomagają jednocześnie w rozwoju nowych procedur medycznych i w badaniach nowinek chirurgicznych. Żeby zostać dawcą szczątków doczesnych, należy poddać się specjalnej procedurze oceny, a wstępem do tego jest rejestracja na najbliższej uczelni kształcącej lekarzy. W kraju można to zrobić w Dublinie, Cork oraz w Galway, gdzie otrzymuje się pakiet informacyjny, do którego dołączony jest formularz rejestracji. Kolejnym krokiem jest poinformowanie o swojej decyzji rodziny i dołączenie podpisanego dokumentu do testamentu. Po tych czynnościach formularz trafia do Departamentu Zdrowia i na uczelnię, by po zakończeniu ziemskiej drogi ciało mogło być przekazane nauce.

MACIEJ WEBER

Dyskusje o przewadze świąt wielkanocnych nad świętami Bożego Narodzenia pewnie nigdy się nie zakończą, ale w Irlandii sprawa chyba jest rozstrzygnięta. Przypadające w tym roku na 20 i 21 kwietnia uroczystości mają też wymiar historyczny, a to zobowiązuje.

Bywało, że różne społeczności obchodziły te i tak ruchome święta w różnych terminach. Prawosławni zazwyczaj później, a ponieważ w Irlandii sporo jest Ukraińców, to taka informacja mogłaby być istotna. Od pewnego czasu można jednak świętować w tym samym czasie. I bardzo dobrze – nie trzeba tych obchodów powtarzać. A mogłoby tak być zwłaszcza w rodzinach mieszanych, bo i takie przecież się zdarzają. W Irlandii, jak już wspomnieliśmy, Wielkanoc oprócz duchowego ma wymiar historyczny. Dlatego w tym kraju ten czas jest wyjątkowy.

Powstanie wielkanocne to hasło czytelne dla wszystkich mieszkańców Irlandii. Była to zbrojna rebelia przeciwko rządowi brytyjskim. Zostało zorganizowane przez kilka

Babka z jajami

współpracujących bojowych grup republikańskich, w tym przez Irlandzkich Ochotników, Irlandzką Armię Obywatelską i Cumann na mBan. Każdego roku w Niedzielę Wielkanocną w Dublinie odbywa się uroczysta ceremonia przy General Post Office (GPO), gdzie składane są kwiaty i odczytywana jest proklamacja republiki. W drugi dzień świąt

powstańcy opanowali gmach dublińskiej poczty oraz wiele innych budynków w mieście i proklamowali utworzenie Republiki Irlandii. Nie uzyskali jednak poparcia ludności miasta. Przeciwno 2 tys. powstańców ruszyła brytyjska armia. Walki, podczas których gmach poczty i okolice zostały zniszczone ogniem artyleryjskim, trwały sześć dni. Ostatecznie okrażeni powstańcy skapitulowali. Powstanie kosztowało życie ok. 500 osób i okazało się totalnym niepowodzeniem. Ale pozostała legenda – przypominana przy okazji każdego świąt wielkanocnych.

Często powstanie to uznaje się za początek IRA, którą zresztą przez cały okres swego istnienia uznaje się za armię powołanej wtedy republiki. I tak to kiedyś bywało. W cieniu tych pamiętnych wydarzeń (choć żywych świadków już dziś raczej nie uświadczymy) każdego roku w Irlandii świętuje się to, co w innych krajach jest po prostu związane z jajkami, spotkaniami przy świątecznych stołach, a w Polsce także śmigusem-dyngusem. I choć polewanie się wodą jest coraz mniej popularne – zwłaszcza w aglomeracjach – to tego zwyczaju Irlandia mogłaby Polsce zazdrościć.

Natomiast nawet olewając, nomen omen, historyczną, powstańczą legendę, trzeba przyznać, że Wielkanoc w Irlandii i tak jest bardzo poważana. Ze świętem tym wiąże się wiele rozmaitych zwyczajów, o jakich nawet w Polsce nikt by nie pomyślał. Niby więc data ta sama, ale powiązana w wielu przypadkach z zupełnie innymi obrzędami. Nie udajemy tu, że wszystko wiemy. O irlandzkich wielkanocnych zwyczajach sporo napisano na stronie Alhomedcare.com.pl. A czemu nie podeprzeć się taką wiedzą, chociażby po to, by ci z Państwa, którzy w Irlandii dopiero się urządzają, mieli o tym wszystkim pojęcie.

Tak jak w Polsce, także na Zielonej Wyspie okres wielkanocny jest poprzedzony trwającym 40 dni Wielkim Postem. Do 2018 r. obowiązywał nawet nakaz zamknięcia pubów w tym czasie. To jednak się zmieniło. Nie z powodów religijnych bynajmniej, po prostu to się nie opłacało. Po Wielkim Piątku, kiedy jeszcze nie ma z czego się cieszyć, płynnie przechodzimy do świąt właściwych,

a więc do Niedzieli Wielkanocnej. Tego dnia na stoły najczęściej wjeżdża pieczeń jagnięca, a do tego ziemniaki oraz warzywa. Nie ma tradycyjnego święcenia pokarmów jak w Polsce, ale wiele osób wyznania katolickiego uczestniczy w mszach rezurekcyjnych. W Polsce niepodważalną tradycją jest robienie pisanek. Tu są za to czekoladowe jajka wielkanocne. Często organizuje się Easter Egg Hunt, czyli szukanie czekoladowych jajek ukrytych w ogrodach czy w domach. W takim „polowaniu” biorą udział głównie dzieci zaopatrzone w koszyki, do których wkładają zdobycze. Polski lany poniedziałek w Irlandii nie funkcjonuje. To czas relaksu, poświęcany na rodzinne spacerki. Popularne są mecze futbolu gaelickiego i wyścigi konne.

Portal Alhomedcare podaje też kilka wielkanocnych ciekawostek, które pozwalamy sobie tu przytoczyć. A więc, choć nie ma na to reguły, w Irlandii przeprowadzany jest „pogrzeb śledzia” na znak powrotu do normalnej diety po świątecznym obżarstwie. W niektórych rodzinach tradycją jest dodanie odrobiny irlandzkiej whiskey do porannej kawy, aby uczcić koniec postu. Do tego hot cross buns, czyli słodkie bułeczki z przyprawami i bakaliami, przyozdobione na wierzchu krzyżem. To zamiast polskiego mazurka.

Ponadto Irlandczycy, zgodnie z tradycją, od Środy Popielcowej powinni przestać jeść mięso (nie tylko w piątki), a także zrezygnować ze swojego ulubionego jedzenia, papierosów, alkoholu. Nawet z oglądania telewizji. W każdy piątek w irlandzkich domach zwykło się jadać rybę białą, gotowaną w zupie lub mleku. Ta tradycja w ostatnich latach jednak zanika. Zdaniem większości nie było to zbyt smaczne.

Przez to pomieszanie zwyczajów można się pogubić. Taki dowcip na przykład:

Nauczycielka na lekcji pyta dzieci, co najczęściej jedzą na Wielkanoc. Rękę podnosi Jasiu (bo ktoś inny) i mówi: „Ja zawsze jem babkę z jajami”.

Tak czy inaczej, jak to się mawia w Irlandii: „Nollaig Shona do chách, agus le gach oíche mhaith!”, czyli „Wesołych Świąt dla wszystkich i dla wszystkich dobrej nocy!”. Oby nam się. ◆

PROJEKTOWANIE I ARANŻACJA WNETRZ

Terracotta Design Studio specjalizuje się w projektowaniu przytulnych i ponadczasowych wnętrz.

Zapraszamy na naszą stronę z pełną ofertą:

www.terracotta-designstudio.com

[@terracottadesignstudio](https://www.instagram.com/terracottadesignstudio)

TERRACOTTA
Design Studio

Planujesz remont w najbliższym czasie? Oto parę rad, na co zwrócić uwagę

Marzena Zawadzka
Wicelider Oddziału Mieszkanicznik w Dublinie
Współtwórcza audycji „Nieruchomości Bez Cenzury”
Direktor „Optima Property Management”

Grzegorz Sulżyński
Lider Oddziału Mieszkanicznik w Dublinie
Współtwórcza audycji „Nieruchomości Bez Cenzury”
Inwestor, fliper

Przychodzi taki czas w życiu każdego właściciela nieruchomości, gdy staje przed wyzwaniem przeprowadzenia remontu. Najlepiej byłoby, gdyby można było remontować pustą nieruchomość. Jednak często jest to mniej wygodne i remontujemy w momencie, gdy w nieruchomości mieszkamy. Ponieważ jedynie zawodowi fliperzy lub firmy budowlane zajmują się tym na co dzień, większość z nas znajduje się w gorszej sytuacji – nie mamy bowiem wymaganego doświadczenia w tego typu operacjach. Jeśli planujesz wykonanie remontu we własnym mieszkaniu, ten artykuł wskaże kilka wyzwań, z którymi będziesz musiał się zmierzyć.

Krok 1: Logistyka jako klucz do sukcesu

Pierwszym krokiem remontu powinno być solidne zaplanowanie logistyki. Wielu z nas myśli na początku o wyborze koloru płytek, paneli, żaluzji czy mebli. Tymczasem najważniejsze jest zabezpieczenie tego, czego remontować nie będziemy. Na przykład planując malowanie całego mieszkania, należy dowiedzieć się, jak zabezpieczyć podłogę i meble, aby uniknąć ich uszkodzenia. Warto

wynieść wszystkie meble z pomieszczenia, jeśli to możliwe, a podłogę wyłożyć specjalnym papierem ochronnym. Nic nie frustruje bardziej niż plama farby na podłodze, którą możemy dodatkowo roznieść butami po całym mieszkaniu.

Krok 2: Analiza stanu technicznego

Przy remoncie ścian warto się zastanowić, czy nie należy zwiększyć liczby gniazdek elektrycznych i wymienić instalacji grzewczej (często wykonanej z rur plastikowych, które mogą pękać po 20 latach). Jeśli masz centralne ogrzewanie, sprawdź, czy instalacja jest wykonana z rurek miedzianych, czy z polietylenowych. W przypadku tych drugich warto rozważyć ich wymianę przed malowaniem i remontowaniem ścian.

Krok 3: Wybór odpowiednich narzędzi

W przypadku malowania nie należy oszczędzać na narzędziach. Profesjonalne wałki mogą pochłonąć więcej farby, co skróci czas pracy. Jeśli malujesz większe powierzchnie, użycie droższego wałka może oznaczać oszczędność nawet kilku dni pracy.

Krok 4: Remont łazienki

Łazienka wymaga szczególnej uwagi, zwłaszcza w zakresie instalacji wodno-kanalizacyjnych i wentylacyjnych. Zastosowanie wodoodpornych płyt kartonowo-gipsowych zapewni dodatkową izolację przed wilgocią.

Krok 5: Dźwiękoszczelność i izolacja termiczna

Jeśli decydujesz się na remont mieszkania, sprawdź, czy ściany między pokojami są odpowiednio wygłuszone i zaizolowane termicznie. Instalacja mat wygłuszających lub specjalnych płyt może poprawić komfort mieszkania.

Krok 6: Okna i podłoga

Jeśli mieszkanie zostało wybudowane w latach 2004–2008, sprawdź, czy okna są dobrze osadzone i czy nie ma mostków termicznych. Co do podłogi, zawsze kładź ją jako ostatnią, aby uniknąć jej uszkodzenia w trakcie remontu.

Krok 7: Planowanie całości

Pamiętaj, aby przed remontem szczegółowo zaplanować sekwencję działań. Lepiej unikać decyzji „w trakcie” – każda zmiana kosztuje dwa razy więcej czasu i pieniędzy. Ważny jest również aspekt wywozu śmieci. Należy się zastanowić, czy zamówienie kontenera na śmieci nie będzie dla nas bardziej korzystne. W ten sposób można zaoszczędzić dużo czasu, gdyż nie trzeba wtedy jeździć co chwilę ze śmieciami budowlanymi do przeznaczonych miejsc składowania. Jest to często pomijany aspekt remontu, który później okazuje się bardzo uciążliwy, zwłaszcza jeżeli musimy używać naszych prywatnych samochodów do przewozu gruzu i śmieci budowlanych.

Krok 8: Dofinansowania i programy pomocowe

Ważnym aspektem jest również sprawdzenie dostępnych dofinansowań oraz programów pomocowych dla osób remontujących i pod-

noszących standard energetyczny swoich mieszkań. Możliwe jest uzyskanie dodatkowych funduszy, na przykład na wymianę starego pieca gazowego na bardziej ekologiczny lub docieplenie ścian naszego domu bądź mieszkania. Fundusze te są dostępne także dla projektów wykonanych samodzielnie i niekoniecznie wymagają zatrudnienia specjalistycznych firm, które są w Irlandii bardzo drogie. Dlatego jeśli planujemy remont, warto dowiedzieć się, czy przy niewielkim nakładzie w stosunku do całego przedsięwzięcia nie możemy wykonać dodatkowych prac, które być może zwrócą nam część poniesionych kosztów. Informacje na temat dostępnych dopłat i programów pomocowych można sprawdzić na stronie Citizen Information.

Jeśli chcesz dowiedzieć się więcej o planowaniu remontu, zapraszamy na konferencję „Discover Property Europe”, która odbędzie się 24 maja w Royal Marine Hotel w Dublinie. Podczas konferencji przykładami transformacji mieszkań oraz projektami podzieli się zawodowa projektantka – pokaże, jak w przeciętnych mieszkaniach można osiągnąć ponadprzeciętne efekty.

Zapraszamy!
GRZEGORZ SULŻYŃSKI I MARZENA ZAWADZKA – ZESPÓŁ MIESZKANICZNIKA

Conor McGregor otrzyma kolejne zarzuty?

Zawodnik MMA wciąż ma problemy z wymiarem sprawiedliwości, a tym razem chodzi o wpisy na platformie X – dawniej Twitter. Obecnie irlandzka Prokuratura Generalna zastanawia się, czy twitty McGregora miały nawoływać lub podżegać do nienawiści, a wszystko ze względu na późniejsze zamieszki w Dublinie, do których doszło w listopadzie 2023 r. W sprawie wypowiedział się dyrektor Prokuratury Generalnej, który stwierdził, że rzekomo wpisy Conora McGregora odgrywają rolę w podżeganiu do nienawiści, co potencjalnie mogło przyczynić się do zwiększenia skali zamieszek.

Śledztwo przeprowadziło Krajowe Biuro Śledcze ds. Kryminalnych (NBCI), a nawet przekazano do Prokuratury Generalnej pełne akta dotyczące tej sprawy. Biuro podkreśliło w przesłanej do dyrektora Prokuratury Generalnej dokumentacji, iż sprawa powinna to-

czyć się przeciwko McGregorowi. To właśnie w jego wpisach w mediach społecznościowych można doszukać się jakoby wieloznacznych wypowiedzi, które potencjalnie podsycają nastroje społeczne i mogły nawoływać do przestępstw związanych z nienawiścią.

Etatowi i unikający zatrudnienia bezrobotni tracą zasiłki

Od kilku lat Social Welfare stosuje dosyć ostre metody walki z osobami bezrobotnymi, które unikają podjęcia pracy, co z kolei dało ponad 10 tys. decyzji o odebraniu zasiłku dla osób poszukujących pracy. Dane przekazane zostały przez Departament Spraw Socjalnych posłowi Socjaldemokracji Aidanowi Farrelly'emu po interpelacji poselskiej, jaką złożył w tej sprawie. Poseł pytał, ile dokładnie osób utraciło zasiłek dla bezrobotnych w ostatnich latach i jakie były tego powody. Jak się okazało, zasiłki traciły osoby, które unikały podjęcia zatrudnienia lub odmawiały współpracy ze służbą zatrudnienia Intreo. Jak się dowiadujemy od posła, w okresie ostatnich dwóch lat ponad dwa razy więcej osób traciło prawo do zasiłku dla bezrobotnych, niż miało to miejsce wcześniej. Poseł

Farrelly powiedział jednak, iż takie postępowanie służb zatrudnienia i Social Welfare powinno być ostatecznością i dodał: Całkowicie akceptuję i rozumiem, że w przypadku osób, które nie wykazują szczerego zainteresowania powrotem do pracy lub znalezieniem zatrudnienia, płatności należy traktować jako część pewnego środka zaradczego. Jednak powinno to być częścią, a właściwie ostatnim krokiem, wysiłków podejmowanych przez biura Intreo i pracowników zatrudnionych, aby zapewnić ludziom edukację, możliwości i dostępność wsparcia, aby mogli uzyskać zatrudnienie, które im odpowiada. Najwięcej decyzji o odebraniu zasiłku dla osób poszukujących pracy odnotowano w hrabstwach Waterford, Limerick, Wexford, Laois i Louth, a najmniej w Dublinie.

TRASA EUROPEJSKA 2025

KWIAT JABŁONI

15.06.25

| DUBLIN |

The Academy

⊕ KWIATJABLONI.PL ZENITH
MEDIA

BILETY DOSTĘPNE NA: KONCERTY.IE

**MARTA WILCZEWSKA (BICZKOWSKA),
PSYCHOLOG, SEKSUOLOG,
TERAPEUTA PAR METODĄ GOTTMANA**

Ciesz się intymnością: jak poradzić sobie z bólem podczas seksu

Czy zdarzyło Ci się czuć, że coś jest nie tak, gdy bliskość, która kiedyś dawała radość, teraz przynosi ból i frustrację? Wiele osób, szczególnie kobiet, doświadcza trudności związanych z bólem podczas seksu – problemu, który często przykrywany jest wstydem i milczeniem. Ból nie jest normą, a jego obecność wpływa nie tylko na życie seksualne, ale i na całą relację. W tym artykule przedstawiam, jak dzięki otwartej komunikacji, wsparciu emocjonalnemu oraz sprawdzonym metodom, takim jak te oparte na podejściu Gottmana, można wspólnie pracować nad odzyskaniem intymności i zaufania w związku.

Czym jest ból podczas seksu i dlaczego warto go leczyć?

Ból podczas seksu, znany również jako FSP (*female sexual pain*), to problem, z którym boryka się wiele kobiet. Przyczyn może być kilka – od wulwodynii, przez pochwicę, aż po endometriozę czy zmiany związane z menopauzą. Ból jest sygnałem, że coś wymaga naszej uwagi. Badania z ostatnich lat potwierdzają, że ból w trakcie stosunku nie tylko wpływa na sferę fizyczną, ale również na emocjonalną. Może prowadzić do obniżenia poczucia własnej wartości, wywoływać lęk przed intymnością i powodować stopniowe oddalanie się partnerów. Rozwiązanie problemu bólu podczas seksu to praca nie tylko nad poprawą zdrowia fizycznego, ale i w budowanie głębokiej, satysfakcjonującej relacji.

Emocjonalne skutki bólu i rola otwartej komunikacji

Ból podczas seksu to nie tylko fizyczne dolegliwości – to również emocjonalne wyzwanie, które może wpłynąć na dynamikę związku. Często towarzyszy mu frustracja, poczucie winy czy lęk, które sprawiają, że intymność zaczyna kojarzyć się z cierpieniem. W efekcie może dojść do unikania bliskości i narastania emocjonalnego dystansu.

Jednym ze sposobów, które mogą pomóc, jest stosowanie metody Gottmana, która kładzie duży nacisk na otwartą komunikację i wzajemne zrozumienie emocjonalne.

Kluczowym elementem jest umiejętność mówienia o swoich uczuciach bez oskarżeń oraz słuchania z empatią. Wspólne rozmowy o bólu mogą być trudne, ale są niezbędne, aby zbudować zrozumienie i znaleźć rozwiązania. Ważne jest, aby każdy z pary miał możliwość wyrażenia swoich obaw i potrzeb w bezpiecznym środowisku, co pozwala na odbudowę wzajemnego zaufania i intymności.

Jak pary mogą wspierać się w trudnych chwilach?

- Otwarta i bezpieczna komunikacja

Pierwszym krokiem do przezwyciężenia problemu jest szczerza rozmowa. Zamiast unikać tematu, warto podjąć wysiłek, by otwarcie porozmawiać o tym, co się dzieje. Możesz zacząć od prostego pytania: „Czy moglibyśmy porozmawiać o tym, co czujemy podczas naszych intymnych chwil?”. Taka rozmowa daje szansę na zrozumienie źródła problemu, ale także może pomóc w budowaniu fundamentu do wspólnego poszukiwania rozwiązań.

- Budowanie emocjonalnej bliskości poza sypialnią

Nie tylko rozmowy o bólu są ważne – równie istotne jest pielęgnowanie intymności poza sferą seksualną. Wspólne spędzanie czasu, drobne gesty czułości, przytulenia i uśmiechy potrafią zdziałać cuda. Metoda Gottmana mówi o sygnałach, takich jak np. pocałunek, dotyk, przytulenie czy zadanie pytania „jak się czujesz?”, które utrzymują emocjonalną bliskość. Dlatego warto zadbać o to, by codzienne relacje były pełne drobnych wyrazów wdzięczności i miłości.

- Wspólne szukanie profesjonalnej pomocy

Czasami samodzielne próby radzenia sobie z bólem i emocjonalnym dystansem nie wystarczą. W takich sytuacjach warto rozważyć wsparcie specjalistów. Konsultacja z seksuologiem, fizjoterapeutą uroginologicznym czy terapeutą par może otworzyć nowe perspektywy i dostarczyć narzędzi do radzenia sobie z problemem. Profesjonalna pomoc jest sygnałem, że oboje partnerzy dbają o swoją relację i są gotowi zainwestować w związek.

Praktyczne narzędzia do łagodzenia bólu i odbudowy intymności

- Techniki relaksacyjne i oddechowe
- Stres i napięcie często potęgują ból. Dlatego jednym z kluczowych elementów jest nauka technik relaksacyjnych, które pomagają uspokoić umysł i ciało. Proste ćwiczenia oddechowe – głęboki, świadomy oddech – mogą zdziałać cuda. Wystarczy kilka minut dziennie, aby zredukować napięcie i stworzyć przestrzeń na odbudowę intymności.
- Ćwiczenia dotykowe
- W terapii seksualnej często stosuje się techniki związane z dotykiem, czyli ćwiczenia, które pomagają odbudować zaufanie do własnego ciała i intymności. Polegają one na skupieniu się na doświadczeniu dotyku bez presji osiągnięcia określonego celu. Wspólne, delikatne dotykanie i eksploracja ciała mogą pomóc przełamać barierę bólu i odkryć nową jakość bliskości.
- Zmiana nawyków i świadome okazywanie wdzięczności

Małe, codzienne gesty mają wielkie znaczenie. Okazywanie wdzięczności – za przygotowaną herbatę, wspólny spacer czy po prostu czułe spojrzenie – może polepszyć jakość relacji. To właśnie te drobne działania budują atmosferę wsparcia i miłości, która jest fundamentem każdej zdrowej relacji.

Podsumowanie i wezwanie do działania

Ból podczas seksu to problem, który wymaga uwagi – nie tylko ze względu na sam ból, ale przede wszystkim ze względu na jego wpływ na relację. Pamiętaj, że ból ten nie jest normą i nie musisz się z nim godzić. Wspólnie, jako para, możecie pracować nad odbudową intymności i bliskości. Kluczem jest otwarta komunikacja, wsparcie emocjonalne i korzystanie z narzędzi, które oferuje metoda Gottmana. Nie bój się szukać profesjonalnej pomocy – konsultacje z seksuologiem czy terapeutą par mogą być pierwszym krokiem do odzyskania radości z intymności. ♦

Marta Wilczewska

Psycholog, Seksuolog,
Terapeuta par metodą
Gottmana

Konsultacje indywidualne i dla par:

Psychologiczne:

- DDA - dorosłe dziecko alkoholików
- Depresja
- Lęki, ataki paniki
- Nerwica natręctw
- Silny stres
- Problemy w związkach oraz relacjach międzyludzkich
- Problemy z wyrażaniem emocji
- PTSD (zespół stresu pourazowego)

Seksuologiczne:

- Zaburzenia erekcji
- Zaburzenia popędu płciowego (za wysokie, za niskie libido)
- Zaburzenia orgazmu
- Przedwczesny wytrysk
- Ból podczas stosunku

Zapraszam na konsultacje i terapię

☎ 0860453005
✉ info@martawilczewska.com
🌐 www.martawilczewska.com

Grupa dla Kobiet - Kobięca Seksualność:

👉 www.facebook.com/groups/kobiecaseksualnosc

Minister potwierdził – nie będzie obniżek podatków

Minister finansów Paschal Donohoe potwierdził, że amerykańskie cła, jeżeli zostaną wprowadzone, mogą odbić się na całej gospodarce, więc w równym stopniu na miejscach pracy, ale też na systemie fiskalnym Republiki Irlandii. Oznacza to, iż podatek dochodowy od osób prawnych w kolejnym budżecie nie zostanie obniżony, a i inne daniny pozostaną na tym samym poziomie.

Jak dodał minister Donohoe: bardzo prawdopodobne jest, że 50 000–80 000 miejsc pracy, które mogłyby powstać lub zostać utrzymane w gospodarce, nie zostaną utworzonych. Minister spodziewa się również, że zmiany celne wpłyną na poziom życia w Irlandii, natomiast rząd może zostać zmuszony do wprowadzenia środków ochronnych systemu finansów publicznych. Oznacza to, że zamrożone zostaną wszelkie wydatki publiczne, w tym świadczenia emerytalne, zasiłki socjalne i pensje urzędników pozostaną na obecnym poziomie. Do tego mogą być wstrzymywane wydatki inwestycyjne i to wszystko, jeżeli przyjąć dobry scenariusz. W innym przypadku należy się spodziewać utraty znacznie powyżej 60 tys. istniejących miejsc pracy, a nawet obniżek pensji w sektorze publicznym oraz wstrzymania mniej istotnych inwestycji. Obawy pojawiły się również w obszarze budownictwa mieszkaniowego, bo i te programy mogą otrzymać mniej zleceń rządowych.

Pozwolenie na budowę elektrowni LNG

To po prostu zwycięstwo zdrowego rozsądku nad ideologicznym dogmatem – powiedział poseł Fianna Fáil do Parlamentu Europejskiego z Republiki Irlandii Billy Kelleher po przyznaniu pozwolenia na budowę nowej elektrowni obsługiwanej przez Shannon LNG.

Kelleher kontynuował: W zeszłym roku Sąd Najwyższy uchylił decyzję o odrzuceniu wniosku i zażądał, aby An Bord Pleanála ponownie rozpatrzyła wniosek. Shannon LNG ubiegało się o pozwolenie na budowę elektrowni, systemu magazynowania energii w akumulatorach i jednostki regazyfikacji na terenie o powierzchni 630 akrów między Tarbert i Ballylongford. Decyzja jest ważnym kamieniem milowym w zapewnianiu irlandzkiego bezpieczeństwa energetycznego w przyszłości. Gdyby pozwolenie na budowę zostało wydane na początku, obiekt działałby ponad rok temu. Zbyt duża czystość ideologiczna doprowadziła nas do miejsca, w którym jesteśmy: podatni na zewnętrzne wstrząsy energetyczne. Musimy przejść na odnawialną przyszłość, ale to wymaga transformacji. LNG jest częścią tej transfor-

macji. Możemy zapewnić, że obiekt będzie zabezpieczony na przyszłość pod kątem wykorzystania zielonego wodoru z naszego sektora energetyki wiatrowej na morzu.

Marta Wilczewska
Psycholog, Seksuolog, Terapeuta Par

Pragniesz relacji pełnych szczęścia i spełnienia?

- Odkryj, jak budować głębokie więzi
- Zwiększ poziom intymności w związku
- Rozpoznaj sygnały ostrzegawcze

Budowanie Świadomych Relacji

Marta Wilczewska

Czujesz zmęczenie i brak energii?

Niewielka zmiana w diecie może wpłynąć na twoje samopoczucie.

Dzięki naszym 100% naturalnym, świeżym, tłoczonym na zimno olejom dostarczysz zarówno ciału jak i umysłowi niezbędnych do dobrego funkcjonowania składników odżywczych i energetyzujących kwasów omega-3

📷 [instagram.com/roberts_fcp_oils](https://www.instagram.com/roberts_fcp_oils)

📘 [facebook.com/FlaxseedColdPressedOilsNI](https://www.facebook.com/FlaxseedColdPressedOilsNI)

Każda kropla to źródło energii, zdrowia i urody. Oleje tłoczone są w Irlandii na zamówienie klienta, co zapewnia ich świeżość i pomaga w utrzymaniu cennych witamin, minerałów i nienasyconych kwasów tłuszczowych. Tłoczymy między innymi oleje z siemienia lnianego, orzechów włoskich, migdałów, pestek dyni, wiesiołka i czarnuszki.

☎ 0860453005
✉ robertsfcpoils@gmail.com
🌐 www.robertsfcpoils.com

Pobierz darmowy ebook już dziś!
www.martawilczewska.com/oferta

Smutek i radość, post i biesiadowanie...

W okresie Wielkiego Postu chrześcijanie przygotowują się na gorzyc śmierci i cud Zmartwychwstania Syna Bożego. Dzięki temu faktowi sprzed 2 tys. lat Wielkanoc uważana jest za najważniejsze święto religii wywodzącej się z dziedzictwa Nowego Przymierza. Współczesność przytłacza i mamy niewyobrażalną ilość informacji i pokus. Rok 2025 nie rozpieszca wizjami kryzysów, niepokoju i trosk. Trudno w tym gąszczu o wyciszenie i chwilę nabożnej kontemplacji, ale na pewno warto. Nasi przodkowie pościli i umartwiali się o wiele dotkliwiej niż my. Wystarczy wspomnieć, że w średniowieczu w ciągu roku było blisko 190 dni, w których obowiązywał post. Nie mamy więc zbyt wielu powodów do narzekań.

Wspomniane staropolskie posty były jednak bardzo ważne. Gdyby nie ich dobroczynny wpływ, ówczesni Polacy zniszczyliby sobie doszczętnie zdrowie ciężką, korzenną i tłustą kuchnią z przewagą mięsa, która zdecydowanie ignorowała prawie zupełnie jarzyny i surówki. Dzisiaj trudno nam sobie nawet wyobrazić człowieka, który, niczym sławny obzartuch Bohdan, najbardziej znany dworzaniek księcia Ostrogińskiego, zjadał na śniadanie, a właściwie pochłaniał (uwaga!): *Cwiartkę skopowiny, gęś, parę kapłonów, pieczeń wołową, ser, 3 bochenki chleba, 2 garnce miodu; na obiad 12 sztuk mięsa – cielęciny, baraniny, wieprzowiny nie mało, kapłona, gęś, 3 pieczeni – wołową, baranią, cielęcą, wina i miodu 4 garnce, prócz gorzałki. Wierzyli, że nie odpuszczą.*

Mieszczanie i chłopci, czyli dawne pospólstwo, żywili się rzecz jasna o wiele skromnie, zarówno w sensie jakościowym, jak i ilościowym. Wiek XVIII, z jego niesławnym „saskim rozpasaniem”, przyniósł na dwory magnatów prawdziwą celebrytówkę łakomstwa i wystawności. Niezrównany gawędziarz Henryk Rzewuski tak opisuje stół legendarnego już dziś księcia wojewody Karola Radziwiłła „Panie Kochanku”: *Nic się nie pokazało na tym obiedzie, czego by każdy szlachcic nie znalazł w potrzebie i u siebie. Ad libitum barszcz i rosół dymek wonny puszczały z mis farfurowych, a na ogromnych półmiskach i jeszcze ogromniejszych blatach (...), pajuki roznosili wołowinę z chrzanem, flaki z imbirem, kaczki z kaparami, indyki z podlewką migdałową, kapłony z serdelami, cietrzewie z buraczkami i różne dziczyzny pieczone. A to wszystko przeplatane ze szczupakami złoconymi szafranem, karpami miodem zarumienionymi, jazgarczami i sielawą zaprawionymi goździkami i kwiatem muszkatołowym. Były też rozmaite przysmaczki w Litwie tylko widziane, jako łapy niedźwiedzie w wiśniowym soku, ogony bobrowe z kawiolem, chrapy łosie z figatelami, jeże pieczone, garnirujące naroki sarnie (podroby) przysmażone z pistacjami, głowy odyńca w korzennym sosie duszone. To wszystko zakrapiało się w żółtku winem z Królewca sprowadzanym...*

Wielki Czwartek – cierpienie i służba

Liturgia Wielkiego Czwartku (zwanego też Cierniowym) jest niezwykła, bo też i na pamiętkę doniośle wydarzeń ustanowił ją Kościół. W katedrach biskupi święcą w tym dniu oleje, niedozowne przy udzielaniu sa-

FOT. SILAR CC BY-SA 3.0

kramentów chrztu, bierzmowania i sakramentu chorych. Oliwa służyła dawniej jako środek wzmacniający i leczniczy, a gałązki drzewa oliwkowego są symbolem pokoju. Głucho kołaczą kołatki. Po wieczornej mszy ksiądz obnaża ołtarz. To na pamiętkę obnażenia Jezusa z szat. Ten piękny zwyczaj, kiedy z ołtarza zdejmują się nawet krzyże i lichtarze, przywodzi na myśl chwile, kiedy Jezus (...) wstał od stołu, złożył swe szaty, wziął prześcieradło i przepasał się nim. Potem napełnił naczynie wodą, zaczął umywać uczniom nogi i ocierać je prześcieradłem, którym był przepasany (J 13, 4-5).

Wielki Piątek – smutek, pokora i cisza

Mówiąc najprościej, to najsmutniejszy dzień z możliwych. *Chrystus skończył po długich mękach i śmierci zatriumfował. Śmierć, czyli zło. Dzwony milczą. Nawet i one nie płoszą demonów. Żadnego ratunku. Nie ma gdzie się schronić. Człowiek zdany jest na pastwę szatana. Tak przeżywano ten dzień jeszcze niedawno, stąd czarny kolor szat. Dziś akcentuje się przede wszystkim męczeńską śmierć Zbawiciela, stąd obecnie czerwony kolor szat liturgicznych* – napisał E. Ferenc.

Wielki Piątek to również zwyczaj strojenia Grobów Pańskich, który przywędrował do Polski najprawdopodobniej z Czech albo Niemiec (w takiej formie nie znano tego zwyczaju w innych krajach Europy) i rozprzecznił się bardzo dzięki naszej polskiej, „pojemnej” naturze. Zewnętrzna okazałość w urządzeniu grobów, ambicje poszczególnych zgromadzeń zakonnych, w czym celowali zwłaszcza jezuita i misjonarze, sprawiły, że bogactwem wystawy i pomysłów olśniewały one cudzoziemców. Przy grobach tych straż sprawowały (i sprawują nadal) specjalne warty.

Dawniej pracowano w tym dniu od wczesnego świtu i to bardzo pilnie, bo pracować można było tylko do południa. Po południu gospodarze przebrani w wojskowe mundury szli do kościoła strzec Grobu Pańskiego. Ale w dniu tym było też mnóstwo zakazów dotyczących głównie przedzenia, tkania, kręcenia powrozów, aby Panu Jezusowi „nie narzucać paździerzy do ran”. I jeszcze jedna prastara tradycja związana z Wielkim Piątkiem – gotowanie i malowanie jajek, uważanych za symbol życia i odrodzenia, popularnych pisanek, kraszerek czy hałunek.

Wielka Sobota – święcenie pokarmów i oczekiwanie

Wielka Sobota to dzień „święconego”. W Wielką Sobotę ognia i wody naświecić, by dło tym pokropić i wszystkie kąty w domu to

też rzecz pilna – pisał Mikołaj Rej w swojej „Postylli”.

Rano w tym dniu odbywa się na placu przed kościołem święcenie ognia i pokarmów. Chrystus złożony do grobu, trwa nabożny okres skupienia i wyczekiwania. Samo święcone stanowi kulminację wielkich świątecznych przygotowań. Zdaniem etnografów jest to pozostałość z czasów pogańskich, kiedy każdej uroczystości towarzyszyły uczty, gry, zabawy, tańce.

Według starostwoiańskich wierzeń w nocy z Wielkiego Piątku na Wielką Sobotę o północy na rozstajach dróg zbierają się czarownicy, warząc w kotłach macierzanek uzbieraną z siedmiu miedz, nasięzrzała z siedmiu lasów, miętę z siedmiu ogrodów, przy czym proszą diabła, aby ofiarował im moc czynienia magii. W związku z tym w Wielką Sobotę gospodynie doły krowy o brzasku, by uprzedzić wiedźmy pragnące zabrać im mleko. Właściwie tego dnia nie wolno było wykonywać praktycznie żadnych prac.

Niedziela Wielkanocna – radość Zmartwychwstania

Pierwszy dzień świąt – Wielka Niedziela – miały przeważnie w wąskim rodzinnym gronie, dopiero Poniedziałek Wielkanocny przeznaczano na składanie wizyt sąsiadom i znajomym. Jedną z największych atrakcji świąt wielkanocnych było wielkie obżarstwo. Po czterdziestodniowym Wielkim Poście już od Palmowej Niedzieli czekano na ten dzień, śpiewając: *Jedzie Jezus jedzie / weźmie żur i śledzie / Kiełbasy zostawi / I pobłogosławi, albo: Dobre placki przekładane / i kiełbasy nadziewane / Daj mi Chryste zażyć tego / Daj doczekać święconego*. Po tradycyjnym podzieleniu się święconym (święconką) następowała biesiada, z pewnością jedna z najobfitszych w roku. Ludzie mogli sobie wreszcie pofolgować.

Polscy chłopci, włościanie głęboko wierzyli, że nic ze święconego nie może się zmarnować. Okruszyny ciast rozsiewano więc po ogrodzie, skorupki z jajek wynoszono na grządki, ze święconego chrzanu (bardzo ważnego w tradycji) robiono krzyżki i wkładano pod węgły domu, aby nie zbliżały się do niego węże, chociaż nie wszędzie, bowiem na Pogórze Karpackim uważano je za zwierzęta pożyteczne, niemal domowników.

Zabawy z jajkami trwały przez całą Wielką Niedzielę. W to, że jajko posiada magiczną moc, wierzył nie tylko Krzysztof Kolumb, ale i ludzie co najmniej 5 tys. lat temu. Właśnie tyle lat mają najstarsze pisanki znalezione w Asharah. Występowały już w kulturach starożytnych Chińczyków, Persów i Fenicjan. Na ziemiach polskich znaleziono pisanki, które pochodzą z X stulecia, ale możliwe, że ludność słowiańska знаła je jeszcze wcześniej, a sam mały Bolesław Chrobry je ozdabiał. Pierwotnie pisanki były przedmiotami magicznymi, służącymi do obrony domostw przed złymi duchami. Zakopywano je u wejścia do domostw, aby broniły dostępu złym mocom. Utrwalone na skorupkach motywy i wzory służyły właśnie temu celowi.

Poniedziałek Wielkanocny

W dniu tym sprawdza się dobrze powiedzenie, że „na dwoje babka wróżyła”. Bo jak pannę dobrze obleją, to świadczy to o jej popularności u ptcy przeciwnej. A jeśli nie zostanie nawet delikatnie zmoczona, stanowi to powód do obrazu i poważnego zasromienia. Widać, nikt jej nie chce i może być mieć problem ze zmianą stanu cywilnego. Jeżeli pogoda przy tym nie jest zbyt łaskawa, to zaraz pojawia się lęk o przywleczenie jakiejś choroby do domu. Trudno dzisiaj stwierdzić, jakie podłoże posiada śmigus-dyngus, znany też pod innymi nazwami: oblewanka, lejek, meus, emaus. Zwyczaj ten znany jest od głębokiego średniowiecza i już wtedy starano się go ograniczać, ale nadaremno. Być może chodzi tutaj o akt oczyszczenia i wzmocnienia sił rozrodczych. W wielu miejscach w drugi dzień świąt wielkanocnych oblewano nie tylko kobiety, ale i obficie zraszano ziemię (by wywołać większe plony) oraz krowy (by dawały więcej mleka).

Wszystkim nam wypada więc zachować umiar w jedzeniu i polewaniu wodą, jak również wyżyć się hamulców w radości ze Zmartwychwstania Pańskiego i uprzedzeń do drugiego człowieka. Okazujmy więc szacunek sobie nawzajem, piękne Czytelniczki i zaci Ci Czytelnicy, ze słowami: *Alleluja, Alleluja!*

TOMASZ WYBRANOWSKI

MW DENTAL
MONIKA WOZNAK
CORK - BALLINCOLLIG

Godziny otwarcia
Pon-Sob 10:00 - 18:00

OFERUJE PEŁEN ZAKRES USŁUG STOMATOLOGICZNYCH

1. Bezpłatny przegląd stomatologiczny oraz wizyta adaptacyjna dla dzieci
2. Oczyszczanie z kamienia nazębnego metodą ultradźwiękową i polerowanie zębów tylko €50
3. Kolorowe wypełnienia w zębach mlecznych u dzieci
4. Wypełnienia kompozytowe
5. Wybielanie zębów
6. Bezbolesne leczenie kanałowe
7. Zdjęcia zębowe RTG (radiografia cyfrowa)
8. Odbudowa zębów (rekonstrukcja) z wykorzystaniem włókna szklanego

Tel. 0214873434
Mob. 0871343482

Unit 6, Gleann An Oir
Main Street, Ballincollig

Od lat mogą liczyć na mój szacunek

BOGDAN FERĘC

Polityka, moja miłość i moje przekleństwo, z którym nie umiem rozstać się od ponad 30 lat, a dzieje się tak dlatego, że zawsze była interesująca, nigdy mnie nie nudziła i właściwie poznałem ją od podszewki, choć tylko o niej piszę, a od czasu do czasu również mówię. Mam też porównanie, bo obie poznałem – tę polską i irlandzką, które są mi teraz bardzo bliskie. Ale jedna z nich zaczęła mnie do siebie skutecznie zniechęcać, ponieważ stała się bardziej niż bagieną, z całkiem pokazną ilością mułu. Oczywiście chodzi o polską politykę, która opiera się na zasadzie nieprzyzwoitości, czyli trzeba pognać politycznego adwersarza, by polała się krew i był sączony jad. Zatraciła też swój podstawowy walor kreowania rzeczywistości, a ten wyłącznie implementuje, choćby był to najdurniejszy z pomysłów. Tak się zastanawiałem niedawno, czy polską politykę można jeszcze nazwać drapieżną, i doszedłem do wniosku, że już nie, bo jest jedynie krzykliwą, która nie daje dojść do głosu nikomu oprócz tych, którzy akurat są przy sterze. Wychodzi więc na to, że o polskiej polityce wolę ostatnio nie wspominać, aby nie zacząć używać słów powszechnie uznanych za wulgarne, ale to wina tych, którzy wybrani zostali do Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej.

Kiedy przyleciałem na wyspę, a minęło już paręnaście lat, zacząłem rozglądać się za mediami, które przekazują obraz tutejszej polityki, a wciąż rozedrgany polskością, czegoś mi w tych wszystkich informacjach brakowało. Ten lub ów redaktor napisał, że premier powiedział, iż opozycja wyraziła swoje niezadowolenie, a najostrzejszym jej zachowaniem było oburzenie. Szok. Wówczas też włączyłem się intensywnie w śledzenie tu-

tejszych wydarzeń politycznych, bo w końcu jak się gdzieś mieszka, to jednak w mojej ocenie trzeba wiedzieć, jaki los gotują nam rządzący, a nie bezmyślnie powtarzać, że politycy to banda nierobów i na dodatek z problemami natury psychicznej. Może tak jest, ale w tym zakresie niechaj wypowiadają się specjaliści z dziedziny medycyny, a mnie zastanowiło jednak to, w jaki sposób można prowadzić politykę, którą już w 2013 r. nazwałem ładną i kulturalną.

Tak na marginesie, ona właściwie tu, na wyspie, taką pozostała, choć był okres, w którym zaczęła przypominać tę europejską, czyli chamską i nieoglądającą się na ofiary. Przywołać tu muszę konstruktora polityki krzykliwej, jaka zjawiała się na Zielonej Wyspie, choć on sam niczym takim nie zaskoczyłby ani Irlandczyków, ani już wtedy mnie, gdyby nie jego zachowanie. Mowa ni mniej, ni więcej o byłym premierze Leo Varadkarze, który parł do władzy po politycznych trupach i to swoich własnych kolegów z Fine Gael. Co jeszcze ciekawsze, ugryzł rękę, która wciągnęła go na polityczne salony, a było to tak...

Varadkar zostaje wybrany do niższej izby irlandzkiego parlamentu, czyli Dáil Éireann, a następnie premier Enda Kenny czyni z niego ministra. Varadkar wyciera się przez kilka lat po korytarzach Leinster House, zajmuje kolejne ministerialne gabinety, w tym resortu zdrowia, bo z wykształcenia jest lekarzem. Przychodzi mu jednak fantazja, aby zacząć rządzić całym krajem. Montuje w Fine Gael swoje stronnictwo i wyczekując dogodnej chwili, czyli potknięcia Endy Kenny'ego, którego brutalnie atakuje, pozbawiając stanowiska szefa ugrupowania. W Irlandii zwyczajem jest, że to lider partii zostaje premierem, więc po kilkunastu dniach Kenny podaje gabinet do dymisji, a największe ówczesne ugrupowanie w parlamencie rekomenduje na stanowisko szefa rządu Leo Varadkara. Kiedy prezydent Michael Daniel Higgins wręcza Varadkarowi Pieczęć Taoiseach (wym. tiszok), ten staje się kolejną osobą na tym stanowisku. Wówczas zaczyna się również rozgrywka z opozycją, gdyż Varadkar zauważa, że scena polityczna nieco się zmieniła i Sinn Féin jest poważniejszym zagrożeniem, gdy władzę w partii przejęła po Gerrym Adamsie Mary Lou McDonald – to z kolei odmienia całe ugrupowanie, które zdobywa coraz większą popularność. Właśnie wtedy irlandzka polityka staje się krwiożercza i coraz częściej słyhać w Dáil utarczki słowne pomiędzy Fine Gael i Sinn Féin.

Ten okres ostrych walk po kilku latach zostaje zakończony w sposób nagły, gdy Leo Varadkar stwierdza, że już nie chce bawić się w serce narodu i z polityki odchodzi. Wtedy mamy też powrót, choć stopniowy, do łagodzenia języka politycznego w Irlandii, ale ten nie jest już taki, jak przed rządami Leo Varadkara. Tu jednak należy wrócić do czasów, kiedy premierem jest Varadkar, bo przecież historia musi być pełna, a nijak nie udałoby zmienić się temu asowi niegdyś irlandzkiej polityki, gdyby nie nowa szefowa Sinn Féin. Z Mary Lou McDonald nie było łatwo, ponieważ nie miała ona bezpośrednich powiązań z IRA, czyli Irlandzką Armią Republikańską, a takie posiadał przecież, gdyż zasiadał w tamtejszych władzach, Gerry Adams. Tym samym przeciwnikom politycznym Sinn Féin brakło nabozi, które mogli wykorzystywać przy każdej okazji, że Sinn Féin to jednak partia rewolucjonizująca, a i jej polityczne korzenie wywodzą się z czasów, kiedy IRA budziła postrach oraz miała się wszelkich metod, aby niszczyć swoich adwersarzy.

Należało wówczas znaleźć inny punkt zaczeplenia, żeby przedstawiać Sinn Féin w niekorzystnym świetle, a nie mogąc powiedzieć, żeby ów pojawił się od razu. Z pomocą Fine Gael i Fianna Fáil, bo i to ugrupowanie starało się zniszczyć polityczną partię Mary Lou McDonald, przyszło samo Sinn Féin, które zaczęło intensywnie krytykować działania rządu, a na dodatek rzucać pomysłami, jak rozwiązać różne problemy kraju. Tu także pojawia się różnica pomiędzy politykami z Irlandii i Polski, bo irlandzka opozycja nie rzuca w przestrzeń publiczną i medialną wyłącznie słów, że coś w kraju działa źle i trzeba to zmienić, a przedstawia konkretne rozwiązania. Do tego przygotowuje projekty ustaw, co nie ma jednak większego sensu, bo nawet po tym, jak trafią pod obrady parlamentu, z miejsca są torpedowane.

Wróć jednak do Sinn Féin, które poczuło się na fali sondażowych wzrostów bardzo silne i zaczęło szastać propozycjami zmian na prawo i lewo. Wtedy już nawet niechętny obserwator sceny politycznej w Irlandii mógł zauważyć, że wiele z propozycji składanych jest na wyrost, a rząd przypiął Sinn Féin łatkę populistyczną, co nawiasem mówiąc, dosyć szybko pochwycone zostało przez społeczeństwo Zielonej Wyspy. Do tego wszystkiego pomysły Sinn Féin wielokrotnie rzucane były bez zastanowienia, a i szarża ku przekonaniu do siebie jeszcze większej liczby wyborców zaczęła wyglądać kuriozalnie. Przykładem niech będzie propozycja dotycząca budownictwa mieszkaniowego, któ-

re leżało sobie spokojnie odłogiem, jak czyni to i teraz. Ważne jest jednak, że w okresie, kiedy w Irlandii powstawało od 23 tys. do w porównaniu 28 tys. mieszkań rocznie, Sinn Féin chciało rzucić wszystko na jedną szalę, co też zrobiło. To właśnie wtedy w ferworze walki pomiędzy Sinn Féin a Fine Gael pada zdanie, w którym mówi się, że SF u władzy wybuduje rocznie 100 tys. mieszkań i zarzekano się, że potrafi to zrobić. Na reakcje polityków z największych ugrupowań nie trzeba było długo czekać i frontalny atak przypuściła na Sinn Féin zarówno Fine Gael, jak i Fianna Fáil, ale też pomniejsze ugrupowania polityczne zasiadające w parlamencie.

Tak właśnie wygląda w wielkim skrócie irlandzka polityka, chociaż temat dotknięty został zaledwie powierzchownie, ale może w przyszłości uda się ten omówić szerzej, bo miałem mówić o czymś całkiem innym, czyli różnicy pomiędzy polską a irlandzką polityką. Ta jest jedna, ale bardzo widoczna i nie mogę kolejny raz powiedzieć, aby nasza ojczyzna dzierżyła w niej palmę pierwszeństwa. Irlandzcy politycy są czasami bardzo stanowczy, umieją walczyć o swoje racje, a i spierać się dość poważnie, nawet na forum Dáil Éireann, czego przykład mieliśmy w lutym, gdy doszło do awantury pomiędzy liderką Sinn Féin Mary Lou McDonald a premierem Micheálem Martinem. Chodziło o słowa premiera, których miał nie wypowiedzieć, choć powiedział, ale zarzucił McDonald, że kłamie, bo on nie powiedział tego, co akurat powiedział. Istotną jest w irlandzkiej polityce jednak właściwość, której ze świecą szukać w Polsce – niezależnie od tego, jak bardzo politycy w obu izbach irlandzkiego parlamentu, czyli Oireachtas, będą się spierać, przychodzi czas, że mówią jednym głosem. Wówczas, kiedy pojawia się sprawa ważna, jak miało to miejsce przed wizytą premiera Martina w Stanach Zjednoczonych, niezależnie od tego, czy była to któraś z partii rządzących, czy zasiadająca w ławach opozycji, a nawet postawie niezależni, wszyscy mówią, aby premier chronił interes kraju i ma na to ich błogosławieństwo.

To jest właśnie polityka, to są politycy, kiedy spierają się na forum krajowym, kiedy wskazują sobie popełnione błędy, kiedy proponują inne drogi i rozwiązania, ale kiedy nadciąga niebezpieczeństwo, stają ramię w ramię w jednym szeregu, wspierając siebie i cały kraj. Właśnie dlatego, choć nie szczędzę tutejszym politykom gorzkich słów, to zawsze, przynajmniej z tego jednego powodu, mogą liczyć na mój szacunek. ♦

Ceny rosną bardzo szybko

Według Central Statistics Office najszybciej rosły w ostatnich tygodniach ceny ziemniaków, czerwonej papryki i masła, a w lutym tego roku w porównaniu z rokiem 2021 ceny artykułów spożywczych liczonych ogółem wzrosły w Irlandii o 36 proc., choć organizacja Retail Ireland podaje, że było to 33 proc. Dla porównania CSO informuje, że w rok do końca lutego ceny podniosły się o 1,8 proc., natomiast według pracowni badawczej Kantar było to 3 proc. Jeżeli przyjrzyć się typowemu koszykowi w 2021 r. i w 2025 r., okaże się,

że ten był droższy przy zakupie dokładnie tych samych artykułów spożywczych o 18,03 euro. Czerwona papryka zdrożała natomiast w okresie czterech lat o 128 proc., masło o 70 proc., mleko o 64 proc., a jaja o 12 proc. Wysokie wzrosty cen notują w Irlandii również kalafiory o 40 proc., ziemniaki o 52 proc., a kawałki paczkowanego świeżego łososia o 50 proc. Typowej wielkości kurczak zdrożał natomiast o 19 proc. Obliczono także, że typowy obiad dla czteroosobowej rodziny jest obecnie droższy od tego z 2021 r. o 32 proc.

Przestrzeń morską pod ścisłym nadzorem

W Departamencie Obrony utworzono jednostkę, która zajmuje się oceną zagrożeń infrastruktury ułożonej na dnie Oceanu Atlantyckiego i Morza Irlandzkiego. Wydział ma przeanalizować zagrożenia i opracować plany na wypadek zagrożeń ze strony państw uznawanych za nieprzyjazne. Organ stworzyć ma również Narodową Strategię Bezpieczeństwa Morskiego i przygotować wytyczne w zakresie radzenia sobie z ryzykiem morskim.

Jednostka powstała w celu opracowania planów ochrony połączeń światłowodo-

wych wiodących z Ameryki Północnej do Europy, a przebiegających przez wody terytorialne Republiki Irlandii. Zwiększenie bezpieczeństwa infrastruktury podwodnej nie będzie ograniczone wyłącznie do planów i wytycznych. Więcej środków budżetowych będzie przeznaczonych na Irish Naval Service i rozbudowę sił lotniczych, bez pomocy RAF-u. Departament Obrony zapowiedział także uruchomienie kilku programów zachęcających wszystkich mieszkańców Irlandii do związania się z siłami obronnymi.

MARTA NIERADKIEWICZ
OLAF LUBASZENKO

HANNA ŚLESZYŃSKA
KAMIŁA URZĘDOWSKA

KATARZYNA HERMAN
KONRAD ELERYK

MARTA ŚCISŁOWICZ
MIKOŁAJ ROZNERSKI

PRZEPIĘKNE!

Kreatywna
Europa
MEDIA

W KINACH OD 11 KWIETNIA

FILM KASJI SARNOWSKIEJ I KATII PRYWIEZIENC EW

MARTA NIERADKIEWICZ, MIKOŁAJ ROZNERSKI, MARTA ŚCISŁOWICZ, KONRAD ELERYK, HANNA ŚLESZYŃSKA, OLAF LUBASZENKO, KAMIŁA URZĘDOWSKA, KATARZYNA HERMAN, WIKTORIA BYLINKA, RÓŻA SZMIDT, HUGO TARRES
SCENOGRAFIA JOANNA KACZYŃSKA KOSTYUMY MARTA OSTROWICZ CHARAKTERYZACJA ALEKSANDRA DUTKIEWICZ MUZYKA JERZY ROGIEWICZ DŹWIĘK ZOFIA MORUŚ, MATEUSZ ADAMCZYK, SEBASTIAN WITKOWSKI MONTAŻ KAMIL GRZYBOWSKI

ZDJĘCIA WITOLD PŁÓCIENNIK PSC REŻYSERIA UBSADY KONRAD BUGAJ PRODUCENTKA WYKONAWCZA KASJA PRÓCHNIAK-TAYARA
SCENARIUSZ KASJA SARNOWSKA PRODUCCY KASJA SARNOWSKA, KUBA KOSMA PGP REŻYSERIA KATIA PRYWIEZIENC EW

SERCE

tvn

WARNER BROS
DISCOVERY

amazon prime

MW

MAZOWIECKI
WARSZAWSKI
INSTITUT
FILMOWY

MAZOWIECKI
INSTITUT
KULTURY

MAZOWSZE.
OD 1992

WARSZAWA

PELSKI
INSTITUT
FILMOWY

WARNER BROS.
PICTURES

Wojciech Jerzy Has: mistrz kina pełnego głębi i subtelności. W 100. rocznicę urodzin reżysera – refleksje

Magazyn MiR jest jednym z patronów medialnych światowego konkursu „Has – Surreal Wszeczasów”, organizowanego przez Pol Art Design Impact Culture (PADIC). Konkurs, inspirowany twórczością Wojciecha Jerzego Hasa, jest skierowany do polonijnych artystów wizualnych, w tym malarzy, rzeźbiarzy, fotografów i designerów, którzy mogą zgłaszać swoje prace do 23 maja 2025 r. Uczestnicy będą tworzyć dzieła inspirowane surrealistycznym stylem reżysera. Wybrane prace zostaną zaprezentowane na wystawach w Sztokholmie oraz w formie Virtual Reality online. Wśród nagród znajdują się in-

dywidualne wystawy VR oraz publikacje w „DESIGNER Magazine”.

Wojciech Jerzy Has – reżyser, którego nazwisko stało się synonimem kinematografii pełnej głębi, subtelności i wyrafinowanej psychologii. Jego kino było zawsze pełne nieoczywistych decyzji, niebanalnych symboli i wnikliwego spojrzenia na ludzką naturę. Has traktował film jako medium, które nie tylko ma opowiadać historię, ale także wydobywać z widza najgłębsze emocje i skłaniać do refleksji nad światem, w którym żyjemy.

W Polsce Wojciech Jerzy Has był znany od swojej pierwszej fabuły, niezapomnianej „Pętli” (1957) z rolą Gustawa Holoubka, w której

poruszał tematy alkoholizmu i nieuchronności losu. Kolejne filmy – „Jak być kochaną” i „Szyfry” – polemizowały z mitami polskiej szkoły filmowej. W tych obrazach, pełnych refleksji i emocji, wystąpili Zbigniew Cybulski i Barbara Krafftówna.

Filmy takie jak „Pętla”, „Wspólny pokój” (1960) czy „Jak być kochaną” pokazały zdolność Hasa do tworzenia wyjątkowych, pełnych nastroju filmowych fresków. „Wspólny pokój” ukazuje subtelne napięcia emocjonalne, w których rozgrywają się złożone relacje międzyludzkie, co nadaje filmowi niemal filozoficzny wymiar.

„Lalka” (1968), ekranizacja powieści Bolesława Prusa, była jednym z najważniejszych osiągnięć Hasa. Choć film spotkał się z pewnym niedosytem, to udało mu się uchwycić ducha powieści, jej atmosferę oraz głębię psychologiczną bohaterów.

Egzystencjalne pytania w „Rękopisie znalezionym w Saragossie”

„Rękopis znaleziony w Saragossie” (1964) pozostaje jednym z najbardziej oryginalnych filmów Hasa. To ekranizacja powieści Jana Potockiego, która zyskała nową formę – pełną egzystencjalnych pytań, tajemnic i fantastycznych wątków. Has wykreował film pełen symboliki, ukazując rozterki bohaterów próbujących odnaleźć sens w świecie pełnym niejasności.

Twórczość Wojciecha Hasa: ponadczasowa refleksja o pamięci i przemijaniu

W drugiej połowie swojej twórczości Has wypracował unikalny styl, pełen metafor, surrealistycznych obrazów i głębokich refleksji nad psychiką bohaterów. W jego filmach każdy detal jest świadomie zaplanowany, a narracja jest misternie utkana. W „Sanatorium pod Klepsydrą” (1973), opartym na opowiadaniach Brunona Schulza, Has stworzył obraz, który przyciągał uwagę nie tylko swoją estetyką, ale również sposobem budowania napięcia między rzeczywistością a iluzją. Film ten zmusza widza do refleksji nad przemijaniem, zapomnieniem i tęsknotą. To dzieło, które wpisuje się w tradycję surrealizmu, w którym granice między snem a rzeczywistością są zatarte, a pamięć i wspomnienia stają się zarówno siłą, jak i przekleństwem.

Mentor i rektor: Wojciech Jerzy Has jako nauczyciel

W późniejszych latach twórczość Hasa przybrała bardziej akademicki charakter. Jako wykładowca i rektor w łódzkiej szkole filmowej był mentorem, który inspirował młodsze pokolenia twórców. Zachował pasję do sztuki, przekazując ją swoim studentom, a jego wpływ na kolejne pokolenia filmowców był nieoceniony. Pozostawił po sobie kino pełne subtelności i zrozumienia dla człowieka. Jego

Grób Wojciecha Jerzego Hasa na cmentarzu komunalnym na Dołach w Łodzi

filmy były głębokimi refleksjami nad życiem, śmiercią, miłością i przemijaniem.

Has w oczach światowych mistrzów: „inny wymiar rzeczywistości”

Wojciech Has uchodzi za jednego z najbardziej oryginalnych twórców w historii kina. Jego filmy były doceniane przez wielkich reżyserów, takich jak Martin Scorsese, Francis Ford Coppola, David Lynch czy Luis Buñuel. Scorsese stwierdził: „Has, obok Felliniego, jest jedynym reżyserem, który był w stanie na ekranie pokazać inny wymiar naszej rzeczywistości”.

Wielki wpływ Wojciecha Hasa na kinematografię świata

„Rękopis znaleziony w Saragossie” zyskał uznanie nie tylko w Polsce, ale również za granicą, zwłaszcza w Hiszpanii, gdzie Has stał się prawdziwym odkryciem. Jego film wywarł silny wpływ na takich reżyserów jak Martin Scorsese, David Lynch i Francis Ford Coppola. Scorsese podkreślał, jak film Hasa wpłynął na jego własne podejście do kina: „Has ukazał to, co nieuchwytnie w rzeczywistości – przestrzeń pomiędzy snem a jawą, pomiędzy rzeczywistym a wyobrażonym”. To kino, które wykracza poza tradycyjne postrzeganie świata. Has wyprzedził Lyncha, a jego dzieła, takie jak „Rękopis znaleziony w Saragossie”, stanowią dziś ważny punkt odniesienia w historii kina. ◆

TOMASZ WYBRANOWSKI

8 - 17
LAT

POLISH SUMMER CAMP

OBÓZ DLA DZIECI I MŁODZIEŻY POLONIJNEJ

21 - 27 lipca 2025

w cenie wycieczki m.in. do Krakowa
i na Jurę Krakowsko-Częstochowską

31 lipca - 09 sierpnia 2025

w cenie wycieczki m.in. do Warszawy,
na Zamek w Chęcinach i do Jaskinia Raj

CAMP

| Nowe Przyjaźnie | Moc atrakcji |

| Wycieczki krajoznawcze | Warsztaty, gry i zabawy |

| Doskonalenie języka polskiego | Wszystko w cenie |

| Wykwalifikowana kadra opiekuńcza |

www.mmk.travel.pl

wyjazd z Gliwic

5. Festiwal Literacki 0 Czytani 6-8 czerwca

Zapraszamy na wyjątkowe spotkania autorskie, warsztaty i koncerty, które połączą miłośników literatury i sztuki! Tegoroczny festiwal to trzy dni inspirujących wydarzeń z udziałem wybitnych twórców, w tym Mariusza Szczygła, Wioletty Grzegorzewskiej, Agi Grandowicz i wielu innych.

PROGRAM

6 czerwca | Piątek

Trinity Centre for Literary and Cultural Translation (36 Fenian Street, Dublin 2, D02 CH22)

- 17:00 | 10 wydawniczych faktów, o których nie wie przeciętny czytelnik – spotkanie z Agą Grandowicz, wydawcą w Natural World Publishing
- 18:00–21:00 | Warsztaty kreatywnego pisania z Wiolettą Grzegorzewską (POL/ENG)

7 czerwca | Sobota

Royal Marine Hotel, Dún Laoghaire

- 16:00 | Wioletta Grzegorzewska – Spotkanie autorskie Merrion Square, Dublin 2, przy pomniku Oscara Wilde'a
- 17:00–20:00 | Warsztat plenerowy – Fotografia smartfonowa i literackie pejzaże: opowieści Dublina w obiektywie (POL/ENG)

8 czerwca | Niedziela

BIBLARY CIE Hall, 1 Library Square, Inchicore, Dublin 8, D08 PA07

- 16:00–20:00 | Polonijne Targi Książki
- 16:00–17:00 | The Voice of Polonia – koncert laureatów konkursu z Irlandii
- 17:00–19:00 | Mariusz Szczygieł – Spotkanie autorskie
- 19:00 | Cezariusz Gadjina – koncert (saksofon)

Zaproszenie dla autorów!

Zapraszamy polonijnych autorów do udziału w Polonijnych Targach Książki, które odbędą się 8 czerwca w siedzibie Biblary (16:00–20:00).

To doskonała okazja, by zaprezentować swoje książki, spotkać czytelników i nawiązać nowe kontakty.

Zgłoszenia przyjmujemy na biblary@gmail.com – prosimy o przesłanie krótkiego bio i zdjęcia.

Mile widziane osoby piszące w języku polskim, jak i angielskim.

Więcej informacji udzielimy po otrzymaniu zgłoszenia.

Irlandia nie jest najszczęśliwszym krajem

Na to wskazuje najnowszy Światowy Raport Szczęścia, który ustawił Zieloną Wyspę dopiero na pozycji 15. To jednak też dobra wiadomość, bo z poprzedniego badania można się dowiedzieć, iż Republika sklasyfikowana została na pozycji 17. Pierwsze miejsce przypadło natomiast Finlandii, gdzie na szczęście wpływać mają przede wszystkim krajobrazy, wiele miejsc do wypoczynku, ale też jeden

z najsilniejszych na świecie systemów opieki społecznej. W pierwszej dziesiątce znalazły się wszystkie kraje nordyckie, natomiast pozycję drugą, trzecią i czwartą zajęły Dania, Islandia i Szwecja. Irlandię wyprzedził nawet Meksyk, który jest na miejscu dziesiątym, a USA znalazło się na pozycji 24. tuż za Wielką Brytanią. Na ostatnim miejscu tego rankingu pojawia się Afganistan.

Irlandia inwestuje w miejsca pracy w USA

Ryanair i minister turystyki O'Donovan pojawili się w zakładach Boeinga w Seattle, gdzie mieli okazję na własne oczy zobaczyć, jak nowy samolot Ryanair zjeżdża z linii montażowej. W wyniku inwestycji przewoźnika w samoloty Boeinga, o równowartości ponad 40 mld dolarów, Irlandia stała się największym klientem tego zakładu produkcyjnego w Europie, wspierając ponad 30 tys. miejsc pracy w USA. Pokazuje to znaczenie i wartość handlu transatlantyckiego między Irlandią a USA.

Wizyta ministra w Seattle nie jest przypadkowa, a stała się jednym z kroków, jakie podejmowane są przez irlandzki rząd, aby pozytywnie nastawić do siebie administrację Donalda Trumpa, który chce nałożyć na Unię Europejską cła importowe. Już podczas wizyty w Białym Domu premier Micheál Martin sugerował prezydentowi Trumpowi,

że Zielona Wyspa tworzy miejsca pracy w Stanach Zjednoczonych, co powinno mieć wpływ na jego decyzję o cłach, jakie mogą dotyczyć Irlandii. Wizyta ministra O'Donovana nie jest ostatnią z serii, jakie zapowiedział gabinet w Dublinie. Traktowana jest ona bardzo poważnie, jak i kwestia cła, a co za tym idzie, podejmowane są intensywne próby ochrony gospodarki wyspy.

Kobiety - kobietom "Dotrzeć gwiazd"

I Sympozjum Kobiet, Polek mieszkających w Irlandii

07.06.2025

The Royal Marine Hotel, Marine Road,
Dun Laoghaire, Dublin

Wstęp: €30

Organizator:

CKU Centre for Counselling and Therapy

Więcej informacji: +353 876 494 555
info@ckudublin.org
www.ckudublin.org

Główny Sponsor

06 czerwca, Piątek

Trinity Centre for Literary and Cultural Translation, Trinity College Dublin
36 Fenian St, D02 CH22

- 17:00-17:30 10 wydawniczych faktów, o których nie wie przeciętny czytelnik - spotkanie z AGĄ GRANDOWICZ, wydawcą w Natural World Publishing
- 18:00-21:00 Warsztaty kreatywnego pisania z WIOLETTĄ GRZEGORZEWSKĄ

08 czerwca, Niedziela

Biblary
CIE Hall, 1 Library Square, Dublin 8
D08 PA07 (darmowy parking)

- 16:00-20:00 Polonijne targi książki
- 16:00-17:00 The Voice of Polonia - koncert laureatów konkursu z Irlandii
- 17:00-19:00 MARIUSZ SZCZYGIEŁ - spotkanie autorskie
- 19:00 CEZARIUSZ GADZINA - koncert (saksofon)

07 czerwca, Sobota

Royal Marine Hotel,
Dún Laoghaire

16:00 WIOLETTA GRZEGORZEWSKA - spotkanie autorskie

Merrion Square, przy pomniku Oscara Wilde'a

17:00-20:00 Warsztat plenerowy "Fotografia smartfonowa i literackie pejzaże: opowieści Dublina w obiektywie"

BILETY

<https://shorturl.at/88Q2C>

Organizatorzy

Sponsorzy

Partnerzy

Patronat honorowy:

Patronat medialny:

Partnerzy:

PRZEMYSŁAW ZBIEROŃ

Kobieta w męskim świecie

Keogh złożyła podanie, a na jej korzyść przemawiały dwa główne czynniki. Po pierwsze była niezwykle zdolna. Jej wykształcenie było imponujące, a osoby odpowiedzialne za proces rekrutacji nie mogły zaprzeczyć, że posiada wszystkie niezbędne umiejętności. Drugim czynnikiem była konstytucja. W tym czasie Irlandzkie wolne państwo dopiero formowało się, a nowa konstytucja niedawno weszła w życie. Artykuł 3 gwarantował równość szans wszystkim obywatelom Irlandii niezależnie od płci. Więc Oonah nie mogła zostać odrzucona wyłącznie ze względu na to, że była kobietą. Według niej cała ta sprawa wywołała „konsternację i sensację”, ale po trzech tygodniach została mimo wszystko przyjęta. Tym samym w 1925 r. Oonah Keogh stała się pierwszą kobietą na świecie, która dołączyła do elity pracowników giełdy. Pozostanie na swojej pozycji przez następne 14 lat, dowodząc, że kobieta może sprostać wymaganiom i wyzwaniom świata finansów.

Zmarła w 1986 r. i chociaż dołączyła do Irish Stock Exchange w 1925 r., zajęła jej prawie 50 lat, aby zobaczyć ten wyczyn na innych giełdach – czyniąc swoje osiągnięcia jeszcze bardziej imponującymi. Pierwsze kobiety zostały przyjęte na giełdy w Nowym Jorku i Londynie odpowiednio w 1967 r. i 1973 r.

Czy wiecie, że...

Liczba siedem jest uważana za mistyczną, wyróżniającą się bogatą symboliką. W wielu mitologiach i religiach świata jest symbolem całości, dopełnienia, symbolizuje związek czasu i przestrzeni. W Nowym Testamencie (Mt 18, 21) oznacza pełnię i doskonałość, w religii judaistycznej kojarzy się z siedmioma dniami tygodnia, siedmioma archaniołami. Przez siedem dni trwały wielkie

święta i siedem tygodni upływało między Paschą a Świętem Tygodni. Starożytni filozofowie przypisywali jej symbolikę opieki i władzy nad światem, kojarząc z siedmioma planetami. Pitagorejczycy uważali ją za najwyższą podstawową liczbę całkowitą. W wielu mitologiach stanowiła atrybut bogów, jej wartość była przedstawiana w architekturze, świętych pismach, przykazaniach, kosmologii. Te wszystkie „mądrości” możemy znaleźć na przykład w Wikipedii.

Ja jednak chciałbym zwrócić uwagę na siódmkę z całkowicie innych względów... Nie chodzi tu o to, że urodziłem się siódmego dnia siódmego miesiąca, ale... Siódmego lutego 1868 r. w Cordangan Manor w hrabstwie Tipperary urodziła się Aleen Isabel Cust. Aleen była córką baroneta (chyba barona), ale wygodne życie nie było dla niej. Kiedy jej ojciec zmarł w 1878 r., jej nowi opiekunowie – także arystokraci – zachęcali ją do niezależności i wspierali jej decyzję o zostaniu weterynarzem, pomimo dezaprobaty matki. W 1894 r., mając skromne dochody prywatne, zapisała się w wieku 26 lat do New Veterinary College w Edynburgu.

Była świetną studentką, na pierwszym roku była najlepsza w swojej grupie. Studia ukończyła w 1900 r., ale ze względu na płęć zabroniono jej używania tytułu: „lekarz weterynarii”. Royal College of Veterinary Surgeons (RCVS) utrzymywał, że w ich regulaminie słowo „student” odnosi się do osoby płci męskiej. Powołanie Aleen zostało zakwestionowane przez Departament Rolnictwa na podstawie tego, że kobieta nie może być członkiem RCVS, a zatem nie spełniała wymogów tego stanowiska. Rada Hrabstwa Galway argumentowała, że w regionie nie mieszkał żaden inny wyszkolony i doświadczony lekarz weterynarii. Jednak w czerwcu 1906 r. jej nominacja została ostatecznie za-

twierdzona przez Departament. Cust była pracowita i zdeterminowana, ale nadal potrzebowała wsparcia męskich sojuszników, którzy walczyli w jej imieniu. Miała jednak doskonałe referencje i zaproponowano jej stanowisko asystenta w gabinecie weterynaryjnym Williama Byrne’a w Athleague w hrabstwie Roscommon. Jako asystentka Byrne’a zyskała szacunek mieszkańców Roscommon i wschodniego Galway. W 1905 r., gdy wyłonił się wakat na stanowisko inspektora weterynarii w okręgu Mountbellew, została wybrana przez Radę 14 głosami do 10, przeciwko dwóm kandydatom płci męskiej. Pomimo tych szlachetnych intencji doszło do niesprawiedliwości i usunięcia Cust z RCVS – ironią losu zdecydowało o tym gremium 24 mężczyzn, decydujących o „zawodowym losie kobiety”. W „The Western News” w artykule redakcyjnym napisano: „Rada hrabstwa umówiła się na spotkanie w królestwie koni i brutalni, co wydaje się nam co najmniej obrzydliwe, jeśli nie absolutnie nieprzyzwoite... Rozumiemy kobiety uczące się do pielęgnacji koni – ale konie! Niebios!”

William Byrne zmarł w 1910 r., a jego praktykę przejęła Cust. W 1915 r. wzięła urlop w Radzie Hrabstwa Galway i pojechała własnym samochodem do Abbeville we Francji, aby zgłosić się jako weterynarz do dziesiątek tysięcy rannych koni na froncie zachodnim. Ustawa o dyskwalifikacji płci w 1919 r. zakazała wykluczania kobiet z zawodów, co oznaczało, że uczelnia RCVS była teraz zobowiązana do rozważenia członkostwa Cust. Ostatecznie Aleen zdała egzamin i otrzymała dyplom w grudniu 1922 r. Tym samym oficjalnie została pierwszą kobietą weterynarzem w Wielkiej Brytanii i Irlandii (dopuszczoną do wykonywania tego zawodu (jej życiorys możecie przejrzeć w Wikipedii)).

Pierwsza na świecie maklerka giełdowa Oonah Keogh urodziła się w Dublinie w 1903 r. Dorastała na Shrewsbury Road w Ballsbridge. Jej rodzina przywiązywała dużą wagę do edukacji, dzięki czemu Oonah uczęszczała do doskonałych szkół zarówno w Irlandii, jak i w Wielkiej Brytanii. Od najmłodszych lat była bardzo świadoma imponującego i zdominowanego przez mężczyzn świata finansowego. Jej ojciec, Joseph, był członkiem Irlandzkiej Giełdy Papierów Wartościowych i zasłynął w latach 80. XIX w., kiedy mając zaledwie 24 lata, został najmłodszym menedżerem banku w historii Irlandii.

Oonah studiowała przez pewien czas w Londynie, po czym spędziła dwa lata, podróżując po Europie i Afryce Północnej. W tym okresie odkrywała nowe kultury, zagłębiała się w lokalne tradycje i uczyła się francuskiego. Wkrótce po powrocie do Londynu otrzymała od ojca zaproszenie do podjęcia pracy w jego firmie – Joseph Keogh i Company Stockbroking. W czasach Oonah kobietom trudno było rozpocząć karierę, ale ta oferta stanowiła dodatkowe wyzwanie, ponieważ giełda w Dublinie nigdy wcześniej nie przyjmowała kobiet. W rzeczywistości żadna giełda na świecie nie zatrudniała płci pięknej...

Aer Lingus wspiera irlandzką żeńską drużynę rugby

Aer Lingus wspiera irlandzką żeńską drużynę rugby, która rozpoczyna kampanię Guinness Women's Six Nations Championship 2025. Aer Lingus zabierze drużynę i #HomeAdvantage na wyjazdowe mecze Irlandii poprzez bezpośrednie loty do Włoch, Walii i Szkocji. Na swój pierwszy mecz wyjazdowy Irlandia poleciała do Włoch 30 marca, a następnie wróciła do domu, aby zagrać z Anglią w Cork. Aer Lingus wesprze następnie drużynę w podróży do Walii, a później do Szkocji w ostatnim meczu turnieju.

Aer Lingus po raz pierwszy nawiązał współpracę z Irish Rugby Football Union (IRFU) w 2015 r. i z dumą świętuje dekadę wsparcia dla irlandzkiego rugby. Przez 10 lat linia lotnicza przewoziła zarówno drużyny żeńskie, jak i męskie na mecze Pucharu Sześciu Narodów, Pucharu Świata i mecze międzynarodowe, a także wprowadzała #HomeAdvantage na całym świecie. Aoife Wafer, laureatka nagrody Guinness Rugby Writers of Ireland dla najlepszej zawodniczki 2024 r., została też nową ambasadorką Aer Lingus, dołączając do Dorothy Wall, Neve Jones i Lindy Djougang. **Ambasadorka Aer Lingus i zawodniczka reprezentacji Irlandii Linda Djougang powiedziała:** Irlandzcy kibice są naprawdę niesamowi-

ci, a ich energia, zarówno w domu, jak i na wyjeździe, daje nam ogromnego kopa jako drużynie. Zbliżając się do Guinness Women's Six Nations 2025, jesteśmy podekscytowani, że znów mamy wsparcie Aer Lingus i nie możemy się doczekać, aby zostać powitaniymi na pokładzie podczas naszych meczów we Włoszech, Walii i Szkocji.

Najważniejsze wiadomości ze Świata

Francja

Proces Gérarda Depardieu: Znany aktor stanął przed sądem w Paryżu pod zarzutem dwóch przypadków napaści seksualnej z 2021 roku. Sprawa ta symbolizuje szersze rozliczenie kulturowe we Francji w erze ruchu #MeToo.

Niemcy

Wzrost znaczenia skrajnej prawicy w parlamencie: Skrajnie prawicowa partia Alternatywa dla Niemiec (AfD) zwiększa swoją rolę w Bundestagu, co budzi obawy wśród innych ugrupowań politycznych. AfD, pomimo kontrowersji, umacnia swoją pozycję na niemieckiej scenie politycznej.

Polska

Premier Donald Tusk odbył rozmowy z sekretarzem generalnym NATO, podczas których omawiano kwestie bezpieczeństwa Polski w obliczu aktualnych zagrożeń geopolitycznych.

Stany Zjednoczone

Wyciekły poufne rozmowy doradców prezydenta Donalda Trumpa, omawiane na komunikatorze Signal. Treść tych rozmów budzi obawy dotyczące potencjalnych planów ataku i strategii politycznych.

Włochy

Władze regionu Trydent ogłosiły inicjatywę mającą na celu przyciągnięcie nowych mieszkańców do 33 miejscowości. W ramach programu oferowane są dotacje sięgające nawet 100 tysięcy euro dla rodzin, które zdecydowały się osiedlić w tych miejscowościach, spełniając określone warunki.

Hiszpania

Rząd Hiszpanii podjął decyzję o skróceniu tygodnia pracy z 40 do 37,5 godziny. Mimo sprzeciwu ze strony pracodawców, zmiana ta ma na celu poprawę jakości życia pracowników i zwiększenie efektywności pracy.

PIOTR SŁOTWIŃSKI
www.piotrslotwinski.com

Wybory na odległość: czy emigranci powinni decydować o Polsce?

Zbliżają się wybory w Polsce, tym razem prezydenckie. Jak zwykle przy takich okazjach toczą się „nocne Polaków rozmowy”: czy emigracja powinna głosować?

Oczywiście na wstępie wyraźnie zaznaczmy, że zgodnie z obowiązującymi przepisami Polacy mieszkający za granicą takie prawo mają i w tym celu tworzy się dla nich komisje wyborcze, najczęściej działające przy ambasadach, konsulatach itp. Pytanie jednak nie dotyczy tego, czy Polacy mieszkający za granicą mogą głosować, tylko – czy powinni?

Tutaj zdania są mocno podzielone. Nie ma, zdaje się, na ten temat żadnych badań, ale z internetowych dyskusji wynika, że nasi Rodacy w kRAJU zdecydowanie wolą, żeby kwestię wyboru, kto ma nimi rządzić, zostawić im samym. Podnoszą, nie bez słuszności, argument, że to oni bezpośrednio poniosą skutki polityczne i ekonomiczne wyborów, a nie Rodacy znajdujący się o tysiące kilometrów od Ojczyzny łona. Sam jak najbardziej się z tym zgadzam, dlatego chodzę na wszystkie irlandzkie wybory, a omijam te polskie. Tak na zdrowy rozum: czy mieszkańcy Gdańska powinni wybierać mieszkańcom Krakowa, kto ma u nich rządzić? Wiadomo, że nie. Dlaczego więc mieszkańcy Irlandii, którzy mają polskie obywatelstwo, koniecznie chcą wybierać władze mieszkańcom Polski? Rozumiem argument, że ten czy ów pobyt za granicą traktuje krótkoterminowo, jako możliwość zarobienia i odłożenia pieniędzy na inwestycje w Polsce, ale wkrótce wraca do kRAJU, więc chce mieć wpływ na to, kto będzie nim zarządzał, bo to się może bezpośrednio przełożyć na jego decyzje finansowe. Jednak nie rozumiem osób, które wprost deklarują, że do kRAJU nie wrócą, tutaj kupili dom i ułożyli sobie życie, a mimo to ciągle uczestniczą w polskich wyborach. Najczęściej słyszałem argument: „bo mam tam rodzinę i chcę, żeby żyło jej się lepiej”. Jeżeli chcesz, żeby Twoim bliskim żyło się lepiej, to wysyłaj im euro. Im więcej wyślesz, tym lepiej będzie im się żyło, ot co.

Spójrzcie Państwo, jak głosuje Polonia za granicą, a jak Polacy w Polsce: czasami różnice są porażające. Mało tego: w polskich wyborach przeprowadzanych za granicą zaczynają brać udział osoby, które nawet się w Polsce nie urodziły. W tym momencie pełnoletność osiąga kolejne pokolenie już urodzone tutaj, na emigracji. Z automatu mają polskie obywatelstwo, bo rodzice są Polakami, ale z Polską już naprawdę niewiele ich łączy. Bywa, że nawet nigdy na dłużej tam nie byli. Język polski znają tylko z rozmów w domu, znacznie lepiej władają angielskim, a jeżeli rodzice nie przypilnowali należycie edukacji czy to w domu, czy przynajmniej posyłając dziecko do polskiej szkoły, to ta młodzież najczęściej już nie potrafi czytać i pisać po polsku. Znam osobiście takie przypadki, Państwo na pewno też. Znowu powtórzę pytanie: czy tacy młodzi ludzie, z całym szacunkiem do nich, na pew-

no powinni wybierać Polakom w Polsce, kto ma nimi rządzić? Weźmy też pod uwagę, że takich osób będzie przybywało, a sama liczba Polaków mieszkających za granicą, ale posiadających prawa wyborcze, może już mieć znaczący wpływ na to, kto tym prezydentem zostanie.

Oprócz argumentu o „pomocy rodzinie” przez głosowanie, zwolennicy układania życia innym najczęściej ucinają dyskusję: „mam prawo głosować i będę z tego prawa korzystał”. No pewnie, że masz prawo, nikt Ci go nie odbiera. Niemniej w większości krajów, łącznie z Irlandią, co do zasady przyjmuje się, że głosować należy na miejscu, a nie za granicą. Stąd tak wiele Irlandek przyleciało z USA na niesławne referendum dotyczące aborcji. Śledząc ówczesne relacje medialne, można było odnieść wrażenie, że jeden za drugim lądowały samoloty całe wypakowane tymi paniami. Co ciekawe, ani wcześniej, ani później na żadne inne wybory już tak nie przylatywały. Ot, aborcja albo śmierć! – chciałyby się zakrzyknąć, gdyby to nie było to samo.

Wracając: nikomu nie chciałbym odbierać jego praw wyborczych, ale osobiście absolutnie byłbym za likwidacją komisji wyborczych za granicą. Chcesz głosować w polskich wyborach, przyleć na ten jeden dzień do Polski. Jeżeli nadal coś Cię z Ojczyzną łączy, to nie będzie chyba wielkie poświęcenie. Przy okazji rodzinę odwiedzisz, której tak chcesz „pomagać” przez głosowanie. Polonia mieszkająca za granicą, a chcąc się przysłużyć Ojczyźnie, ma inne zadania: należy zachęcać do udziału w wyborach w swoich krajach zamieszkania i popierać polityków przyjaznych Polsce i Polakom. To jest zadanie dla nas i na tym powinniśmy się skupić, zostawiając Rodakom w Polsce prawo decydowania o sobie samych. To oni bezpośrednio na własnych plecach i we własnej kieszeni odczuwają skutki takich, a nie innych decyzji. Lepiej, żeby nie szukali kozła ofiarnego w Polsce.

W jednej z dyskusji kolega zwrócił mi uwagę, że o ile moje rozumowanie dotyczące wybierania sobie władzy przez Polaków w Polsce jest słuszne właśnie ze względu na ponoszenie bezpośrednich konsekwencji swoich decyzji, o tyle wybory prezydenckie powinny być jednak wyjątkiem, bo prezydent co do zasady reprezentuje wszystkich Polaków – i tych w Ojczyźnie, i tych na obczyźnie. To może być faktycznie wyjątek potwierdzający regułę, ale patrząc na wyborcze decyzje moich Rodaków, jestem przekonany, że jedyną różnicą w wyborze tego czy innego głównego pretendenta do tego stanowiska będzie to, czy będzie on chodził na tęczowe parady, czy nie. Oczywiście jest tam przynajmniej jeden kandydat, który ma w głowie inną wizję Polski niż zostali, ale sondaże są dla niego bezlitosne. Ja wiem, że sondażami można sobie czasami co najwyżej buty wyłożyć, żeby nie łąpały tak szybko wilgoty na tej naszej irlandzkiej ziemi. Jak wiadomo, najbardziej przekonał się

Od ponad 20 lat przyglądam się naszej ambasadzie i czasami mam wrażenie, że dyplomaci kierowani do dublińskiej placówki w większości pochodzą z łapanki

o tym w 2015 r. Bronisław Komorowski, który, według słów Adama Michnika, z szerzej nie znanym wówczas Andrzejem Dudą mógłby przegrać wybory tylko wtedy, gdyby „po pjanemu przejechał na pasach zakonnicy w ciąży”. Niemniej to raczej wyjątek, a nie reguła. Jak się ma kilkanaście procent sondażowego poparcia, to można powalczyć, jak się ma raptem 1–3 proc., to walczyć wręcz trzeba, ale już tylko w imię zasad.

Niemniej wybór nowego prezydenta RP daje przynajmniej nadzieję dla Rodaków mieszkających w Irlandii, że znowu będziemy mieli tutaj swojego ambasadora. Tak, proszę Państwa, od lipca ubiegłego roku go nie mamy, bo obecna władza zrobiła polityczne czystki, a ciągle urzędujący prezydent uznał, że nie może powołać nowego, skoro nie odwołał poprzedniego. A z innej strony: odczuwacie Państwo jego brak? Jeżeli nie, to świadczy tylko o tym, że polska ambasada w Dublinie nie jest specjalnie potrzebna Rodakom. Wystarczy sam konsulat – do wydawania paszportów.

Od ponad 20 lat przyglądam się naszej ambasadzie i czasami mam wrażenie, że dyplomaci kierowani do dublińskiej placówki w większości pochodzą z łapanki: ot, nie dali rady na własnej plaży uciec przed siatką, że tak sformułuję wywód jednego z bohaterów filmu „Chłopa nie płaczą”. My tutaj, w Irlandii, naprawdę mamy szczęście do różnych dyplomatycznych person. Najpierw był pan sekretarz, który niedokładnie odłożył słuchawkę telefonu po rozmowie z petentką przez co, ponieważ rozmowa została nagrana i opublikowana, mogliśmy poznać jego bogaty zasób słownictwa rodem z knajpy „Sowa i Przyjaciele”. Później pan zastępca ambasadora, który razem z „wiodącym prawnikiem z Dublina” ucielił sobie publiczną facebookową pogawędkę, w której ten drugi pytał: „kiedy ekshumują najnowszego lokatora z Wawelu” i że „może będzie okazja, żeby go tam z powrotem nie wpuścić”, a nasz dyplomata dodawał, że oni „zawsze jesienią jeździli na wykopki”. No i sam pan ambasador, który palcem nie kiwnął, kiedy wraz z kolegami prosiliśmy go tylko o napisanie listu z protestem w trakcie wydarzeń z 2015 r., kiedy to tutejsi postpolacy

i napuszczeni przez nich miejscowi komuniści próbowali zablokować spotkania z kandydatami na urząd Prezydenta RP. I to jest, dodam, dyplomacja, czyli ci najlepsi z najlepszych, a „ryba psuje się od góry” – jak mawiał Ryszard Petru...

I tak idzie ku lepszemu. Jeszcze kilka lat temu ambasada RP w Dublinie na swoim profilu na Fb słowem nie wspominała o rocznicach ważnych dla Polaków, za to nie zapominała pogratulować Irlandczykom wyników „tęczowego” referendum. Nie zapomnę, jak dokładnie 1 września 2015 r. słowem nie wspomnieli o rocznicy napaści Niemców na Polskę, ale za to zachęcali do przesyłania zdjęć, z których chcieli zrobić „wielki portret Bartoszewskiego”. Rozumiem, że było to zadanie narzucone im z góry przez ówczesną, a obecnie przywróconą z banicji władzę, ale wspomnieć o rocznicy mogli. Tylko nie chcieli. Taką agencję mieliśmy tutaj i w większości nadal mamy. Aha, o 17 września też długo nie wspominali, za to radośnie reklamowali wyświetlane tutaj „Pokłosie”, „Idę” i inne tego typu filmy. Nie tylko zresztą oni. Co niektórzy polskojęzyczni „aktywiści” też jak mogli zaganiali ludzi do kina. Trzeba było aż zmiany władzy w Polsce i awanturowania się o to w social mediach, żeby towarzysze prowadzący profil ambasady RP w Dublinie na Fb na chwilę odłożyli sierp i młot. Nawet flagowy PolskaÉire Festival, festiwal polsko-irlandzki, który zresztą już zdaje się praktycznie dokonał żywota, wymyślił Aodhán Ó Riordáin, ówczesny minister ds. mniejszości narodowych, kultury i równości, który z tym pomysłem przyszedł do polskiej ambasady. Ponieważ zaproponował to Irlandczyk, jeszcze w randze ministra, to nasze dyplomatyczne orły nie miały jak odmówić, za to później chętnie wypięły pierś, próbując przekonać naiwnych, że to był „wspólny” pomysł, albo że nawet wyszedł z polskiej ambasady.

Zresztą za PiS wcale nie było lepiej. Najpierw jeden z ministrów zapowiedział, że „zmiany w ambasadzie RP w Dublinie będą szybkie i głębokie”. I co? I nic, rzecz jasna. Każdy z dyplomatów dotrwał do końca swojej kadencji, a po powrocie do kRAJU nie tylko włos im z głowy nie spadł, ale każdy dostał tłustą posadkę. Z kolei przysłana tutaj przez poprzedni rząd pani ambasador zastępcza głównie z uprawiania, jak to określiła, „dyplomacji rowerowej”, polegającej zdaje się na jeżdżeniu na rowerkach z innymi paniami – dyplomatkami. Co do ostatniego ambasadora – trudno coś powiedzieć, bo zanim się rozkręcił, to już musiał pakować walizki. Dublin nie był i nie jest, niestety, wyjątkiem, ale mam wrażenie, że wyjątkowo często trafiają tutaj dyplomaci mierni i bierni, a do tego nawet niezbyt wierni...

Mądrych wyborów naszych Rodaków w Polsce Państwu i sobie życzę. Na wybory Rodaków w Irlandii przyjdzie chyba spuścić zastanę milczenia...

Procedury po śmierci bliskiej osoby w Irlandii – przewodnik dla rodzin

Śmierć bliskiej osoby to jedno z najtrudniejszych wydarzeń, jakiego możemy doświadczyć. Oprócz emocjonalnego bólu, rodzina zmarłego musi zmierzyć się z szeregiem formalności i procedur, które są niezbędne do uregulowania spraw związanych z odejściem bliskiego. W Irlandii obowiązują określone przepisy, które mają na celu zapewnienie, że wszystkie aspekty związane z pochówkiem, rejestracją zgonu i sprawami spadkowymi zostaną przeprowadzone zgodnie z prawem. W niniejszym artykule przedstawiamy szczegółowy przewodnik, który pomoże rodzinom przejść przez ten trudny czas.

1. Powiadomienie lekarza i uzyskanie dokumentów medycznych

Pierwszym krokiem po śmierci bliskiej osoby jest powiadomienie lekarza. Jeśli zgon nastąpił w domu, należy skontaktować się z lekarzem rodzinnym (GP), który potwierdzi zgon i wystawi dokumenty medyczne. W przypadku śmierci w szpitalu personel medyczny zajmie się formalnościami.

Jeśli zgon nastąpił z przyczyn naturalnych, lekarz wystawi formularz **Death Notification Form**, który jest niezbędny do rejestracji zgonu. W przypadku nagłej, niewyjaśnionej lub gwałtownej śmierci sprawa musi zostać zgłoszona do koronera. Koroner może zlecić przeprowadzenie sekcji zwłok (*post mortem*) w celu ustalenia przyczyny zgonu. Procedura ta jest standardowa w przypadkach, gdy okoliczności śmierci budzą wątpliwości.

2. Rejestracja zgonu

Zgon należy zarejestrować w lokalnym urzędzie rejestracyjnym (Registrar of Births, Marriages and Deaths) w ciągu 3 miesięcy od daty śmierci. Aby to zrobić, należy dostarczyć formularz **Death Notification Form** oraz inne dokumenty, takie jak dowód tożsamości zmarłego. Po rejestracji wydawany jest akt zgonu, który jest niezbędny do przeprowadzenia dalszych formalności, takich

jak zamknięcie kont bankowych, uregulowanie spraw spadkowych czy powiadomienie instytucji państwowych.

3. Organizacja pogrzebu

Organizacja pogrzebu to kolejny ważny krok. W Irlandii rodziny zmarłych najczęściej korzystają z usług zakładów pogrzebowych, które zajmują się wszystkimi aspektami pochówku lub kremacji. Zakład pogrzebowy może pomóc w wyborze trumny, organizacji ceremonii oraz załatwieniu formalności związanych z miejscem pochówku.

W przypadku kremacji konieczne jest uzyskanie dodatkowych dokumentów, takich jak zaświadczenie od lekarza potwierdzające brak przeciwwskazań do kremacji. Warto również pamiętać, że w Irlandii istnieje możliwość pochówku na morzu, jednak wymaga to spełnienia określonych warunków i uzyskania zgody odpowiednich władz.

4. Powiadomienie instytucji i zamknięcie spraw formalnych

Po śmierci bliskiej osoby należy powiadomić różne instytucje, takie jak:

- **Banki** – w celu zamknięcia kont bankowych zmarłego.
- **Departament Ochrony Socjalnej (Department of Social Protection)** – jeśli zmarły pobierał świadczenia socjalne, należy poinformować urząd o jego śmierci.
- **Pracodawca** – jeśli zmarły był zatrudniony, pracodawca powinien zostać poinformowany o śmierci pracownika.
- **Ubezpieczyciele** – w celu zgłoszenia roszczeń z tytułu polis ubezpieczeniowych.
- Warto również skontaktować się z prawnikiem, który pomoże w uregulowaniu spraw spadkowych oraz wypełnieniu obowiązków podatkowych związanych z dziedziczeniem.

5. Sprawy spadkowe

Jeśli zmarły pozostawił testament, należy skontaktować się z prawnikiem w celu przeprowadzenia procedury spadkowej. Testament określa, w jaki sposób majątek

zmarłego zostanie podzielony pomiędzy spadkobierców.

W przypadku braku testamentu, majątek zmarłego zostanie podzielony zgodnie z irlandzkim prawem spadkowym (Succession Act 1965). Oznacza to, że majątek zostanie przekazany najbliższym krewnym zmarłego, zgodnie z ustalonym porządkiem dziedziczenia.

6. Repatriacja ciała lub prochów

Jeśli zmarły był obcokrajowcem i rodzina chce przewieźć ciało lub prochy do innego kraju, konieczne jest skontaktowanie się z ambasadą lub konsulem. Zakład pogrzebowy w Irlandii może pomóc w przygotowaniu ciała do transportu oraz w przygotowaniu niezbędnych dokumentów, takich jak akt zgonu, zaświadczenie o przyczynie śmierci oraz zgoda na transport ciała.

7. Wsparcie emocjonalne

Śmierć bliskiej osoby to ogromne obciążenie emocjonalne. W Irlandii dostępne są różne organizacje i grupy wsparcia, które oferują pomoc psychologiczną dla rodzin w żałobie. Warto skorzystać z takiej pomocy, aby lepiej poradzić sobie z trudnymi emocjami i stresem związanym z utratą bliskiego.

Podsumowanie

Procedury po śmierci bliskiej osoby w Irlandii mogą wydawać się skomplikowane, ale odpowiednie wsparcie ze strony lekarzy, zakładów pogrzebowych i prawników może znacznie ułatwić ten proces. Kluczowe jest szybkie podjęcie działań, takich jak powiadomienie lekarza, rejestracja zgonu i organizacja pogrzebu. Warto również pamiętać o uregulowaniu spraw spadkowych oraz powiadomieniu odpowiednich instytucji.

Choć formalności mogą być przytłaczające, ich dopełnienie jest niezbędne, aby zapewnić godne pożegnanie zmarłego oraz uporządkowanie jego spraw formalnych. W trudnych chwilach warto skorzystać z pomocy specjalistów, którzy pomogą przejść przez ten proces w sposób sprawny i zgodny z przepisami prawa. ♦

Skorzystaj z ulgi podatkowej na współmałżonka

Twój współmałżonek mieszka poza Irlandią? Masz prawo skorzystać ze specjalnej ulgi podatkowej z tego tytułu wynoszącej nawet 1650 euro na rok. O ulgę można się ubiegać do końca roku.

Co zrobić, żeby skorzystać z ulgi?

Małżonek będący rezydentem Irlandii może aplikować o ulgę za pośrednictwem biura księgowego D&M. Zgłoś się do nas przez specjalny formularz, a my zajmiemy się resztą.

Zgłoszenia możesz dokonać pod adresem:

<https://dmksiegowosc.eu/ulga-podatkowa>.

Jeśli potrzebujesz więcej informacji, napisz lub zadzwoń – z przyjemnością wszystko wyjaśnimy.

Dublin:

tel: 016 12 06 20,

e-mail: firmadublin@gmail.com

Cork:

tel: 021 42 48 760,

e-mail: firma113@gmail.com

**TWOJA FIRMA
KSIĘGOWO DORADCZA**

ROZLICZENIA PODATKU Z ZATRUDNIENIA

W SZYBKIM I ŁATWYM SPOSOBIE ODZYSKAJ SWÓJ PODATEK

www.dmksiegowosc.eu

To bardzo proste:

- ▶ Zeskanuj Employment Summary i wyślij na firma113@gmail.com
- ▶ Obliczymy Twój zwrot bezpłatnie
- ▶ Przeprowadzimy procedurę odzyskania podatku w urzędzie

Cork 33/34
Cook Street Cork
TEL./FAX 021 42 48 760
E-mail: firma113@gmail.com

D&M Services Unit 26,
Park West Enterprise Centre
Nangor Road, Dublin 12, D12 N2X6
016 12 06 20 E-mail: firmadublin@gmail.com

CZYTELNIA

Zadzwoń jak dojedziesz

Autor: Jakub Bączkowski

Czy na dzieciach spoczywa obowiązek opieki nad rodzicami? Ryszarda w trzecią rocznicę śmierci żony odwiedzają dzieci, by razem z nim wspominać swoją matkę. W małym wrocławskim mieszkaniu pojawiają się: Mateusz z partnerem, Ania z mężem i synem oraz najstarsza córka Renata. Kolacja, mająca być okazją do ciepłego rodzinnego spotkania, zamienia się w bardzo nieprzyjemną rozmowę, której korzenie sięgają wspólnych dziecięcych lat. Jak daleko w dyskusji dotyczącej opieki nad starym samotnym ojcem posuną się Mateusz, Ania i Renata? Jak w tym wszystkim odnajdzie się Ryszard? I jak bardzo można tęsknić?

Historia, która domagała się, by ją opowiedzieć. Narrator, który czekał, aż zjawisz się, by jej wysłuchać. I ona. Dziewczyna, w której wszyscy się gubili, lecz on jeden się w niej odnalazł. Światłość to przejmująca podróż przez czas, od której nie sposób się oderwać, każdy kolejny zakręt jest bowiem jak zaproszenie do nowego świata, który chcemy zgłębić. To opowieść o dziecięcej i dorosłej wrażliwości w obliczu największych okropieństw ludzkości, o sile wspomnień, które potrafią ukształtować całe życie. To także pean na cześć nie tylko literatury, ale także naszego prywatnego układania liter w słowa, a słów w zdania. Dla Jakuba Jarńo mają one tę piękną właściwość, że potrafią przetrwać naszą pamięć i nas samych.

Światłość

Autor: Jakub Jarńo

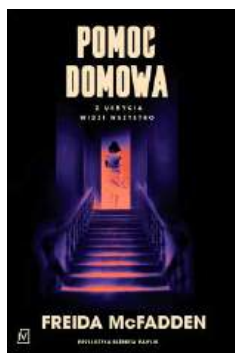

Historia, która domagała się, by ją opowiedzieć. Narrator, który czekał, aż zjawisz się, by jej wysłuchać. I ona. Dziewczyna, w której wszyscy się gubili, lecz on jeden się w niej odnalazł. Światłość to przejmująca podróż przez czas, od której nie sposób się oderwać, każdy kolejny zakręt jest bowiem jak zaproszenie do nowego świata, który chcemy zgłębić. To opowieść o dziecięcej i dorosłej wrażliwości w obliczu największych okropieństw ludzkości, o sile wspomnień, które potrafią ukształtować całe życie. To także pean na cześć nie tylko literatury, ale także naszego prywatnego układania liter w słowa, a słów w zdania. Dla Jakuba Jarńo mają one tę piękną właściwość, że potrafią przetrwać naszą pamięć i nas samych.

Historia, która domagała się, by ją opowiedzieć. Narrator, który czekał, aż zjawisz się, by jej wysłuchać. I ona. Dziewczyna, w której wszyscy się gubili, lecz on jeden się w niej odnalazł. Światłość to przejmująca podróż przez czas, od której nie sposób się oderwać, każdy kolejny zakręt jest bowiem jak zaproszenie do nowego świata, który chcemy zgłębić. To opowieść o dziecięcej i dorosłej wrażliwości w obliczu największych okropieństw ludzkości, o sile wspomnień, które potrafią ukształtować całe życie. To także pean na cześć nie tylko literatury, ale także naszego prywatnego układania liter w słowa, a słów w zdania. Dla Jakuba Jarńo mają one tę piękną właściwość, że potrafią przetrwać naszą pamięć i nas samych.

Pomoc domowa

Autor: Freida McFadden

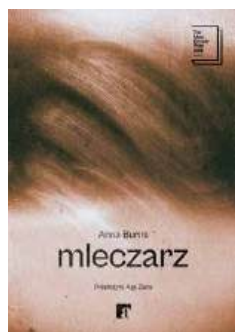
Millie każdego dnia sprząta piękny dom Winchesterów. Odbiera ich córkę ze szkoły. Gotuje pyszny posiłek dla całej rodziny, zanim uda się na górę, aby zjeść samotnie w swoim małym pokoju na poddaszu. Stara się ignorować to, jak Nina robi bałagan tylko po to, by patrzeć, jak pomoc domowa musi

go posprzątać. Jak opowiada dziwne kłamstwa o własnej córce. I to, że jej mąż Andrew z każdym dniem wydaje się coraz bardziej załamany. Życie Niny jest idealne. Garderoba, wypasiony samochód, idealny mąż. Tylko raz Millie robi coś, aby przekonać się, jak to jest żyć tak, jak jej pracodawczyni. Ale ona wkrót-

ce się o tym dowiaduje. A drzwi pokoju na poddaszu zamykają się tylko od zewnątrz... Uwięziona Millie uspokaja samą siebie: Winchesterowie nie wiedzą, kim naprawdę jest. Nie wiedzą, do czego jest zdolna...

Mleczarz

Autor: Anna Burns

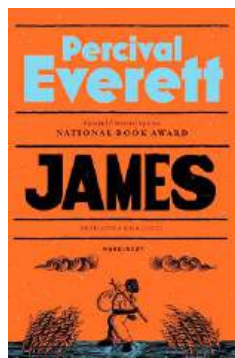

W mieście bez nazwy średnia siostra wyróżnia się z samych niewłaściwych powodów. Nie dość, że czyta podczas chodzenia, to jeszcze uczęszcza na wieczorowe zajęcia z francuskiego w centrum miasta. Gdy więc członek organizacji paramilitarnej znany jako „mleczarz” zaczyna się za nią uganiać, nagle zaczyna przyciągać uwagę, czego za nic w świecie sobie nie życzyła. Mimo że próbuje go unikać i robi wszystko, żeby jej matka o niczym się nie dowiedziała, po okolicy szybko zaczynają krążyć plotki, a nad jej głową zawisa widmo przemocy. Burns, jedna z najważniejszych pisarek współczesnych języka angielskiego, pisze z niebywałą werwą nasączoną zjadliwym humorem, a jej „Milkman” to wybitna opowieść o konsekwencjach, jakie może mieć bierność tam, gdzie niewłaściwa flaga, nieodpowiednie wyznaczenie, a nawet zachód słońca mają wywrotowy charakter.

Historia, która domagała się, by ją opowiedzieć. Narrator, który czekał, aż zjawisz się, by jej wysłuchać. I ona. Dziewczyna, w której wszyscy się gubili, lecz on jeden się w niej odnalazł. Światłość to przejmująca podróż przez czas, od której nie sposób się oderwać, każdy kolejny zakręt jest bowiem jak zaproszenie do nowego świata, który chcemy zgłębić. To opowieść o dziecięcej i dorosłej wrażliwości w obliczu największych okropieństw ludzkości, o sile wspomnień, które potrafią ukształtować całe życie. To także pean na cześć nie tylko literatury, ale także naszego prywatnego układania liter w słowa, a słów w zdania. Dla Jakuba Jarńo mają one tę piękną właściwość, że potrafią przetrwać naszą pamięć i nas samych.

James

Autor: Percival Everett

Odważna i brawurowo przełożona przez Kaję Guccio reinterpretacja „Przygód Hucka Finna” Marka Twaina: zniewolony Jim odzyskuje głos i przeciwstawia się konwenansom, które zepchnęły go na margines. Missisipi w przededniu wojny secesyjnej. Niewolnik Jim dowiaduje się, że ma zostać sprzedany

człowiekowi z Nowego Orleanu, co oznacza dla niego rozłąkę z żoną i córką. Postanawia uciec i ukrywać się na pobliskiej Wyspie Jacksona, dopóki nie opracuje planu. Tymczasem Huck Finn figuruje własną śmiercią, aby uwolnić się od brutalnego ojca. Zmuszeni do ucieczki, James i Huck razem wyruszają w odyseję, która zmieni ich obu. Żeglują po zdradliwych wodach Missisipi w stronę nieuchwytnych obietnic wolnych stanów, a każdy zakręt rzeki niesie perspektywę zarówno zbawienia, jak i upadku. James musi utrzymać siebie i Hucka przy życiu, a także znaleźć sposób, by uwolnić swoją rodzinę i odzyskać godność. Napisana z perspektywy tytułowego bohatera wciągająca i szalenie zabawna powieść jest jednocześnie głęboką refleksją o tożsamości, przynależności i poświęceniach, do których jesteśmy zdolni, aby chronić tych, których kochamy. Książka Everetta została uhonorowana National Book Award for Fiction oraz Kirkus Prize. Znalazła się także na krótkiej liście Nagrody Bookera i w finale Orwell Prize for Fiction. Bestseller „New York Timesa” i „Sunday Timesa”. Trzymająca w napięciu, ekscentryczna, filozoficzna powieść totrzykowska. Wciągająca, bolesna, zabawna, przerażająca. To rozrywka na wielu poziomach, wyśmienita do samego końca. ♦

Polski Ośrodek Kultury i Biblioteka ABC EduLibrary w Cork

Prosimy o wsparcie naszych starań o uzyskanie lokalu dla ABC EduLibrary.

Zbieramy podpisy pod petycją skierowaną do Cork City Council w sprawie przyznania lokalu.

Zbieramy podpisy pod petycją w wersji papierowej (tylko w Cork) oraz pod petycją online.

Petycja online jest dostępna po wpisaniu w wyszukiwarce:

Allocation of premises for ABC EduLibrary

Podpis online trzeba potwierdzić w swoim mailu. Bardzo prosimy o poparcie i wpisy.

Zbiory ABC EduLibrary liczą już ponad 14500 książek, 2000 szt zbiorów audiowizualnych: filmy, słuchowiska i audiobooki oraz 220 gier planszowych/edukacyjnych; wszystko dla każdej grupy wiekowej: dla maluszków, starszych dzieci, młodzieży i dorosłych. Ciągłe przybywa nam nowych książek, których niestety nie możemy włączyć

do księgozbioru ponieważ nie ma miejsca na półkach. Nie ma też miejsca na dodatkowe półki.

Działamy już 9 lat, wciąż w tym samym miejscu i wynajmujemy pomieszczenia od prywatnego właściciela. Jedyną naszą możliwością na dalszą pracę w warunkach dogodnych dla korzystających i rozwój ABC EduLibrary jest otrzymanie lokalu z zasobów Cork City Council.

Bardzo prosimy o poparcie i wpisy. Każdy głos na wagę złota! Nie ma znaczenia gdzie mieszkasz. Polonio wesprzyj nas! ♥

Dziękujemy

<https://abcdulibrary.ie/>

<https://www.facebook.com/abcdulibrary/>

Polish Culture Centre & Library ABC EduLibrary CLG
Green Gate Business Centre
52 Gould Street, Cork

KINO

Przepiękne w irlandzkich kinach od 11 kwietnia

Film przedstawia historie sześciu wyjątkowych bohaterów, z których, każda na swój sposób, walczy o swoje szczęście i spełnienie. To opowieść o codziennych wyzwaniach, o marzeniach, które nigdy nie gasną, i o odwadze potrzebnej, by żyć w zgodzie ze sobą.

- Magda (Marta Nieradkiewicz) próbuje pogodzić wychowanie dwójki małych dzieci z prowadzeniem domu, a jednocześnie pragnie wrócić do pracy i realizować swoje zawodowe ambicje.

- Basia (Marta Ścisłowicz), skryta za murem nieufności, za wszelką cenę, unika miłości, choć bardzo jej pragnie.

- Krysia (Hanna Śleszyńska), po trzydziestu latach małżeństwa, chce czerpać z życia pełnymi garściami, nawet jeśli jej mąż nie podziela jej entuzjazmu.

- Agata (Katarzyna Herman), odnosząca sukcesy bizneswoman, nie potrafi odnaleźć nici porozumienia z nastoletnią córką.

- Julia (Urzędowska) jest gotowa poświęcić wszystko, by przedłużyć swoją karierę w branży, która ceni tylko młodość i urodę.

- A mała Tosia (Róża Szmidt)? Ona po prostu szuka odpowiedzi na wielkie pytania, które stawia przed nią życie.

Zapraszamy do kin od 11 kwietnia!

Więcej informacji na stronie: www.polskiekino.ie

PROWADZISZ W IRLANDII

DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ?

**BIURO KSIĘGOWE D&M SERVICES
ŚWIADCZY NASTĘPUJĄCE USŁUGI DLA FIRM:**

- ✓ rejestracja działalności gospodarczej
- ✓ rejestracja i rozliczanie podwykonawców w systemie RCT
- ✓ roczne rozliczenia podatkowe
- ✓ rozliczenia VAT
- ✓ payroll lista płac
- ✓ biznes plany i analizy finansowe
- ✓ wnioski o Tax Clearance
- ✓ rejestracja podmiotu w CRO

Udzielamy wszystkich informacji, dotyczących prawa podatkowego i pracowniczego, które są niezbędne do prowadzenia własnego biznesu na terenie Irlandii. Staramy się optymalizować wysokość płaconych podatków, informujemy o korzyściach i stratach płynących z danego rozliczenia z Revenue.

Służymy naszym klientom radą nie tylko w zakresie księgowości, lecz także prawa, rozwoju biznesu, inwestycji oraz ubezpieczeń. Współpracujemy z biegłymi rewidentami oraz prawnikami renomowanych irlandzkich kancelarii.

Współpracując z D&M Accountancy Services, masz pewność, że Twoje finanse są w dobrych rękach. Możesz spać spokojnie i cieszyć się z możliwości współpracy z profesjonalistami posiadającymi ogromną wiedzę i doświadczenie.

Biuro w Dublinie
Unit 26,
Park West Enterprise Centre,
Nangor Road, Dublin 12, D12 N2X6
telefon: 016 12 06 20
email: firmadublin@gmail.com

Biuro w Cork
Cork 33/34
Cook Street, Cork
T12 DH02
telefon: 021 42 48 760
email: firma113@gmail.com

TOMASZ WYBRANOWSKI

Święty Jerzy i irlandzka pamięć – między tradycją, polityką i historią

Dla Irlandczyków kwiecień ma także wielkie znaczenie historyczne. 24 kwietnia 1916 r. wybuchło powstanie wielkanocne (Easter Rising), jedno z najważniejszych wydarzeń w historii walki o niepodległość Irlandii. W Dublinie do dziś odbywają się uroczystości upamiętniające to wydarzenie, zwłaszcza przy General Post Office, w ciągu ulicy O'Connell Street – miejscu, gdzie irlandzcy patrioci ogłosili niepodległość Irlandii. Z kolei 23 kwietnia to dzień, który dla większości Irlandczyków przechodzi niezauważony. W Anglii hucznie obchodzi się wtedy święto patrona kraju św. Jerzego, ale na Szmaragdowej Wyspie echo tej tradycji jest znacznie cichsze, wręcz zapomniane. Z mojej perspektywy to słusznie, że tak się dzieje! To Anglicy ciemnieyli Irlandczyków i traktowali ich w sposób porównywalny do tego, jak Niemcy nas, Polaków, podczas drugiej wojny światowej.

Historia Irlandii tragicznie splata się z dziejami Anglii. Dlatego zdecydowałem, że Czytelniczkom i Czytelnikom przybliżyć tę datę i postać samego św. Jerzego. Święty Jerzy (St. George) to bez wątpienia obok św. Patryka najpopularniejszy i najbardziej znany święty na Wyspach. W tradycji chrześcijańskiej jest patronem wielu krajów, że wymienię tylko Anglię, Portugalię czy Hiszpanię. Postać św. Jerzego owiana jest wieloma legendami, które przez wieki zdobyły popularność.

Żywość świętego Jerzego

Święty Jerzy, jak donoszą kroniki i zapiski Kościoła katolickiego, żył najprawdopodobniej na przełomie III i IV w. Uważa się, że urodził się ok. 270 r. i zginął w 303 r. w czasie masowych prześladowań chrześcijan przez cesarza Dioklecjana. Święty Jerzy uznawany jest za męczennika, bowiem poniósł śmierć za wiarę chrześcijańską. Urodził się w Kapadocji, na terenie obecnej Turcji. Większość źródeł wskazuje, że pochodził z chrześcijańskiej rodziny, a jego ojciec był rzymskim oficerem wojskowym. Jerzy, zapatrzony w ojca, także zaciągnął się do armii rzymskiej i służył w wojsku cesarza Dioklecjana. Był żołnierzem cechującym się dużą odwagą i lojalnością wobec Rzymu. W czasach, kiedy Jerzy służył w armii, cesarz rozpoczął wielkie prześladowanie chrześcijan. Stało się to na mocy edyktu Dioklecjana z 24 lutego 303 r. Jerzy, będąc chrześcijaninem, odmówił złożenia ofiary bogom pogańskim. Został aresztowany, później torturowany i ostatecznie stracony za swoją wiarę. Zginął najprawdopodobniej wiosną 303 r. Jego męczeńska śmierć sprawiła, że został uznany za świętego.

Legenda o świętym Jerzym i smoku

Chociaż biografia św. Jerzego jest częściowo owiana tajemnicą, jego popularność w du-

żej mierze wynika z różnych wersji legendy o jego walce ze smokiem, która stała się jednym z najważniejszych motywów w kulcie jego osoby. Opowieść głosi, że w pewnym mieście (często wskazywane jest miasto Cycere na terenie dawnej Libii) żył straszliwy smok, który terroryzował okolicę. Bestia żądała ofiar z ludzi – mieszkańcy, w obawie o swoje życie, postanowili poświęcić życie córki króla. Kiedy dziewczyna została wystawiona na pożarcie przez potwora, św. Jerzy, przejeżdżając przez miasto, uratował ją i zgładził smoka. W wielu wersjach tej legendy Jerzy uratował księżniczkę, a ludzie, którzy go wcześniej nie szanowali, nawrócili się na chrześcijaństwo i stali się bogobojni.

Szersze znaczenie legendy w chrześcijaństwie

Legenda o św. Jerzym i smoku jest jednym z najsilniejszych symboli w chrześcijaństwie – smok jest utożsamiany z szatanem, zaś Jerzy reprezentuje dobro, odwagę i zwycięstwo nad siłami zła. Motyw ten jest bardzo popularny w sztuce, literaturze i heraldyce, w tym w symbolice narodowej Anglii, gdzie św. Jerzy jest patronem narodowym.

Dzień Świętego Jerzego, obchodzony 23 kwietnia, jest celebrowany niemal na całym świecie. Ale szczególnie celebrowany jest w Anglii, gdzie jest to święto narodowe. Święty Jerzy jest patronem Anglii, a Krzyż Świętego Jerzego jest jednym z najbardziej rozpoznawalnych symboli narodowych. Symbol ten stanowi część flagi Zjednoczonego Królestwa.

W Hiszpanii i Portugalii obchodzenie Dnia Świętego Jerzego wiąże się z tradycjami literackimi, jak na przykład „Dzień Książki” w Katalonii, której jest patronem. W tym dniu mężczyźni wręczają kobietom róże, a kobiety i dziewczęta rewanżują się książkami. Miłość spleciona z literaturą – ech, piękna tradycja! Chociaż postać św. Jerzego jest najbardziej związana z Anglią, jest także czczony w Grecji, Bułgarii, Rosji i krajach Bliskiego Wschodu. Święty Jerzy jest patronem wielu grup zawodowych: żołnierzy i personelu wojskowego, farmaceutów i górników oraz wszystkich osób walczących z przeciwnościami losu i zakusami zła.

Krzyż Świętego Jerzego na irlandzkiej ziemi

Przez wieki angielska obecność w Irlandii zostawiła swoje ślady i to nie tylko w architekturze, sztuce, języku, ale i w symbolice. Święty Jerzy był szczególnie czczony przez anglo-normańskich osadników, którzy w XII w. zaczęli kolonizować Szmaragdową Wyspę. A kiedy Irlandia stopniowo przechodziła pod kontrolę korony angielskiej, kult św. Jerzego stał się w pewnym sensie oficjalny. Nie bez powodu jego czerwony krzyż znalazł się na fładze Królestwa Irlandii (1542–1801), a później stał się jednym z elementów Unii Jacka.

W czasach zniewolenia dzień św. Jerzego na Wyspie był obchodzony przez administrację brytyjską, arystokrację oraz wspólnoty protestanckie, dla których ten symbol był nie tylko religijny, ale przede wszystkim polityczny. W Irlandii Północnej, gdzie kwestie tożsamości narodowej nadal dzielą społeczeństwo, symbole brytyjskie – w tym właśnie święto 23 kwietnia – wciąż są istotnym elementem kulturowym.

Święty Jerzy w teatrze Szekspira – odwaga, duma i mit narodowy

Są symbole, które przerastają swoje epoki. Święty Jerzy, patron Anglii, od stuleci wpisany w angielską tożsamość, to jedna z takich właśnie postaci, które przekraczają granice religii i historii, aby stać się ideą. To ikona męstwa i rycerskiego honoru (przypomnijmy sobie „Trylogię” Sienkiewicza). Ale nigdzie nie błyszczy tak jasno, jak w teatrze Williama Szekspira. Dla dramaturga z Stratford-upon-Avon św. Jerzy to więcej niż patron. To esencja angielskości, wojowniczy duch i zawołanie bitewne.

Gdy studiowałem literaturę, wielokrotnie uderzało mnie, jak zręcznie Szekspir posługiwał się narodowymi symbolami, tkając z arasy dramatów, które wciąż rezonują i żyją w sercach Brytyjczyków. I nie chodzi mi tutaj o naiwną i wymuszoną nutę propagandową, lecz o coś głębszego. To mit, który definiuje naród. A św. Jerzy, ów wieczny wojownik, patron rycerzy i żołnierzy, przewija się przez jego dzieła z potęgą, która nie gaśnie do dziś.

„Henryk V” – święty Jerzy na ustach króla

Wystarczy przypomnieć najsłynniejszą mowę bitewną w literaturze angielskiej. „Henryk V”, akt III, scena I – młody król stoi przed swoim wojskiem, gotowym do walki pod Azincourt. Szekspir wkłada w jego usta słowa, które przeszły do historii: *Once more unto the breach, dear friends, once more; / Cry 'God for Harry, England, and Saint George!' (Jeszcze raz do wyłomu, przyjaciele! Wołajcie: Bóg za Henryka, Anglię i Świętego Jerzego!)*. W tym krótkim okrzyku mieści się kwintesencja ówczesnego angielskiego ducha: wiara, patriotyzm i rycerska odwaga. Jerzy nie jest tu świętym w sensie dewocyjnym, ale jest wojownikiem, tarczą narodu, przodkiem wszystkich tych, którzy nieustraszenie walczą za Anglię.

W czasach Elżbiety I, kiedy Szekspir pisał swoje sztuki, Anglia potrzebowała bohaterów. Był to czas ekspansji, wielkich odkryć geograficznych, ale i krwawych wojen z Hiszpanią. Święty Jerzy stawał się więc nie tylko symbolem dawnych rycerzy, ale i współczesnej siły imperium. Dziś, choć smok, którego pokonał, dawno zamienił się w proch legend, jego duch żyje dalej: w zaśpiewach piłkarskich kibiców, gdy gra narodowa kadra Anglii „God Save the Queen”,

w tradycji Orderu Podwiązki i w czerwonym krzyżu na angielskiej fładze (o której napisałem à propos pewnej piosenki irlandzkiego bandu Fontaines D.C.).

Pamiętajmy o irlandzkim Dniu Konstytucji – 25 kwietnia

Dwa dni po święcie angielskiego patrona przypada inna, tym razem znacznie ważniejsza dla Republiki Irlandii rocznica. Każdy z nas powinien tę datę zapamiętać! 25 kwietnia 1937 r. przyjęto projekt nowej irlandzkiej konstytucji – Bunreacht na hÉireann, która na dobre zmieniła oblicze kraju. To był kluczowy moment w długiej drodze Irlandii ku pełnej suwerenności. Konstytucja z 1937 r. nie tylko zastąpiła wcześniejszy dokument Wolnego Państwa Irlandzkiego, ale także symbolicznie na zawsze odcięła kraj od Wielkiej Brytanii. Nazwa państwa została zmieniona na Éire, a rola gubernatora generalnego – brytyjskiego przedstawiciela – została zlikwidowana na rzecz prezydenta Irlandii. Ponadto oficjalnym językiem stał się irlandzki, co podkreślało odrębność narodową i godność Irlandii. I chociaż 25 kwietnia nie jest obchodzony jako oficjalne święto, stanowi jednak ważny punkt odniesienia w irlandzkiej historii. To właśnie ta konstytucja umożliwiła późniejsze kluczowe zmiany, takie jak reformy dotyczące praw obywatelskich.

Historia w cieniu wielkiej polityki – epilog

Irlandia i Anglia od wieków splatają się w historii. Od niedawna pokojowo, częściej jednak burzliwie i krwawo. Dzień Świętego Jerzego przypomina o angielskiej obecności w Irlandii i nocy okupacji, podczas gdy 25 kwietnia symbolizuje dążenie do niezależności. To dwa zupełnie różne święta, które – choć rzadko się o tym mówi – są jak dwa bieguny tej samej historii. Może to właśnie w tych nieoczywistych powiązaniach tkwi urok irlandzkiej pamięci?...

Tomasz Wybranowski

Tomasz Wybranowski jest poetą, krytykiem muzycznym, literatem i dziennikarzem, obecnie dyrektorem muzycznym sieci Radia WNET (Białystok, Lublin, Łódź, Bydgoszcz, Wrocław, Kraków, Szczecin i Warszawa), szefem Studia 37 Dublin, a także prowadzącym i wydawcą programu „Polska Tygodniówka”, który już od 19 lat nadawany jest w dublińskim radiu NEAR 90.3 FM (zawsze w środy o 19.00). Członek Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich i Związku Pisarzy Polskich na Mazowszu, dziennikarz miesięcznika „Kurier Wnet”, felietonista w „MIR” oraz jeden z głosów Radia DEON Chicago/Floryda (USA). W Republice Irlandii od 20 lat.

**FINBARR
MURPHY**
SOLICITORS

Kontakt w Języku polskim
086 846 1547

Tel: 021 427 3472,
086 846 1547

info@finbarrmurphy.ie
www.finbarrmurphy.ie

Lee White House,
8, Washington St., Cork

Kancelaria Prawnicza

Odszkodowania po wypadkach w miejscu pracy

Wypadki drogowe

Wypadki w miejscach publicznych

Poświadczenia tożsamości, akty notarialne, upoważnienia

Przenoszenie własności, umowy mieszkaniowe

Sporządzanie testamentów

Prawo rodzinne

Prawo pracy

Porady prawne

Zgodnie z prawem nie można w sprawach spornych ustalać wynagrodzenia jako ułamka lub odsetka uzyskanej kwoty

085 PRAWNIK

085 7729645 • 01 4910010

www.prawnik.ie

- WYPADKI W PRACY, DROGOWE ORAZ W MIEJSCACH PUBLICZNYCH
- PRAWO PRACY
- NIERUCHOMOŚCI, PRZENIESIENIE WŁASNOŚCI

Monika El Amki, Piotr Kuderski, Małgorzata Kurnyta, Patrycja Palczak

MAGUIRE McCLAFFERTY SOLICITORS

224, The Capel Building, Mary's Abbey Dublin 7, Ireland

Zgodnie z prawem nie można w sprawach spornych ustalać wynagrodzenia jako ułamka lub odsetka uzyskanej kwoty. Klient nie ponosi żadnych kosztów do czasu zakończenia sprawy. Płacimy za raporty medyczne.